

Finančné nástroje: Zverejnenie a prezentácia

OBSAH	Odseky
Cieľ	1-3
Rozsah	4-10
Definície	11-14
Prezentácia	15-50
Záväzky a vlastné imanie	15-27
Žiadna zmluvná povinnosť dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok (odsek 16(a))	17-20
Úhrada vlastnými majetkovými nástrojmi jednotky (odsek 16(b))	21-24
Rezervy na podmienené vyrovnanie	25
Formy vyrovnania (úhrady)	26-27
Zložené finančné nástroje	28-32
Vlastné akcie	33-34
Úrok, dividendy, straty a zisky	35-41
Kompenzácia finančného majetku a finančného záväzku	42-50
Zverejňovanie	51-95
Formát, umiestnenie a triedy finančných nástrojov	53-55
Politika manažmentu rizika a hedgingových aktivít	56-59
Termíny, podmienky a účtovné metódy	60-66
Riziko úrokovej sadzby	67-75
Úverové riziko	76-85
Reálna hodnota	86-93
Ostatné zverejnenia	94-94
Ukončenie vykazovania	94
Záruka	94
Zložené finančné nástroje s viacerými vloženými derivátovými nástrojmi	94
Finančný majetok a finančné záväzky v reálnej hodnote v zisku alebo strate	94
Preklasifikovanie	94
Výkaz ziskov a strát a vlastné imanie	94
Zníženie hodnoty	94
Zlyhania a porušenia	94
Dátum účinnosti	96-97
Zrušenie ďalších vyhlásení	98-100

Tento revidovaný štandard nahrádza IAS 32 (revidovaný 2000) *Finančné nástroje: Zverejnenie a prezentácia* a mal by sa uplatňovať počas ročných období začínajúce 1. januára 2005 alebo neskôr. Povoľené je aj včasnejšie uplatňovanie.

CIEĽ

1. Cieľom tohto štandardu je zlepšiť pochopenie používateľov účtovnej závierky o význame finančných nástrojov pre finančný stav jednotky, výnosnosť a peňažné toky.
2. Tento štandard obsahuje požiadavky na prezentáciu finančných nástrojov a identifikuje informácie, ktoré by sa o nich mali zverejniť. Požiadavky na prezentáciu sa uplatňujú na klasifikáciu finančných nástrojov z perspektívy emitenta do kategórií finančného majetku, finančných záväzkov a majetkových nástrojov; na klasifikáciu súvisiaceho úroku, dividend, strát a ziskov a okolností, za ktorých by sa finančný majetok a finančné záväzky mali kompenzovať. Štandard vyžaduje zverejnenie informácií o faktoroch, ktoré vplyvujú na veľkosť, časovosť a istotu budúcich peňažných tokov jednotky, súvisiacich s finančnými nástrojmi, a účtovnými metódami, platnými pre dané nástroje. Štandard taktiež odporúča zverejnenie informácií o charaktere a rozsahu používania finančných nástrojov jednotkou, podnikateľských účeloch, na ktoré slúžia, rizikách s nimi spojených, a manažérskych postupoch na kontrolu týchto rizík.
3. Zásady tohto štandardu dopĺňajú zásady pre vykazovanie a oceňovanie finančného majetku a finančných záväzkov v IAS 39 *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie*.

ROZSAH

4. **Tento štandard by sa mal uplatňovať všetkými jednotkami na všetky typy finančných nástrojov s výnimkou:**
 - (a) *podielov v dcérskych podnikoch, pridružených podnikoch a v spoločnom podnikaní, ktoré sa účtujú podľa IAS 27 Konsolidované a individuálne účtovné závierky, IAS 28 Investície do pridružených podnikov alebo IAS 31 Podiely v spoločnom podnikaní. Jednotky však budú uplatňovať tento štandard vo vzťahu k podielom v dcérskych podnikoch, pridružených podnikoch alebo v spoločnom podnikaní, ktoré sa v súlade s IAS 27, IAS 28 alebo IAS 31 účtujú v rámci IAS 39 Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie. V takýchto prípadoch jednotky budú uplatňovať požiadavky na zverejnenie uvedené v rámci IAS 27, IAS 28 a IAS 31 okrem požiadaviek, stanovených týmto štandardom. Jednotky budú taktiež uplatňovať tento štandard na všetky derivátové nástroje týkajúce sa podielov v dcérskych podnikoch, pridružených podnikoch alebo v spoločnom podnikaní.*
 - (b) *práv a povinností zamestnávateľa podľa programov zamestnaneckých požitkov, pre ktoré platí IAS 19 Zamestnanecké požitky.*
 - (c) *práv a povinností vyplývajúcich z poisťných zmlúv. Jednotky však budú tento štandard uplatňovať na finančné nástroje majúce formu poisťnej (alebo zaistovacej) zmluvy v súlade s ustanoveniami odseku 6, a ktoré zahŕňajú prevod finančných rizík popísaný v odseku 52. Okrem toho budú jednotky uplatňovať tento štandard na derivátové nástroje vložené do poisťných zmlúv (pozri odseky 10 – 13 IAS 39).*

IAS 32

- (d) *zmlúv na podmienené úvahy v podnikových kombináciách (pozri odseky 65 – 67 v IAS 22 Podnikové kombinácie). Táto výnimka sa týka iba nadobúdateľa.*
- (e) *zmlúv, ktoré vyžadujú platby založené na klimatických, geologických, alebo ostatných fyzikálnych premenlivých veličinách (pozri odsek AG1 IAS 39). Tento štandard sa však bude uplatňovať na iné typy derivátových nástrojov vložených do takýchto zmlúv (napríklad v prípade, ak je úrokový swap podmienený klimatickou premenlivou veličinou, akou je napr. počet horúcich dní, prvok úrokového swapu predstavuje vložený derivátový nástroj spadajúci do pôsobnosti tohto štandardu — pozri odseky 10 – 13 IAS 39).*
5. Tento štandard sa vzťahuje na vykazované a nevykazované finančné nástroje. Vykazované finančné nástroje zahŕňajú majetkové nástroje vydané jednotkou a finančný majetok a finančné záväzky spadajúce pod pôsobnosť IAS 39. Nevykazované finančné nástroje zahŕňajú niektoré finančné nástroje, ktoré – hoci nespádajú pod pôsobnosť IAS 39 – spadajú pod pôsobnosť tohto štandardu (napríklad úverové záväzky).
6. Pre účely tohto štandardu je poisťná zmluva zmluvou, ktorá vystavuje poistenca identifikovaným rizikám straty z prípadov alebo okolností, vyskytujúcich sa alebo zistených v rámci špecifikovaného obdobia, vrátane smrti (v prípade renty, prežívanie dôchodcu), choroby, invalidity, poškodenia majetku, úrazom a prerušeniu podnikania. Ustanovenia tohto štandardu platia aj vtedy, keď finančný nástroj nadobúda formu poisťnej zmluvy, ale principiálne obsahuje prevod finančných rizík (pozri odsek 52), napríklad niektoré typy finančného zaistenia a záručné investičné zmluvy, vydávané poisťňami alebo inými jednotkami. Jednotkám, ktoré majú záväzky podľa poisťných zmlúv, sa odporúča zvažovať vhodnosť uplatňovať vyhlásenia tohto štandardu pri prezentácii a zverejňovaní informácií o takýchto záväzkoch.
7. Ostatné štandardy špecifické pre určité typy finančných nástrojov, obsahujú dodatočné požiadavky na prezentáciu a zverejnenie. Napríklad IAS 17 *Líziny* a IAS 26 *Účtovanie a vykazovanie penzijných programov* začleňujú špecifické požiadavky na zverejnenie, súvisiace s finančným lízingom a následne investíciami do dôchodkového plánu. Okrem toho sa na finančné nástroje uplatňujú niektoré požiadavky ostatných štandardov, najmä IAS 30 *Zverejnenia v účtovnej závierke bánk a podobných finančných inštitúcií*.
8. ***Tento štandard sa bude vzťahovať na tie zmluvy o nákupe alebo predaji nefinančných položiek ktoré možno uhradiť netto alebo iným finančným nástrojom alebo výmenou finančných nástrojov s výnimkou zmlúv, ktoré vstúpili do platnosti a ich platnosť bude pretrvávať za účelom doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými nákupmi, predajmi alebo používaním jednotkou.***
9. Existujú rôzne spôsoby, ktorými možno zmluvy týkajúce sa nákupu alebo predaja nefinančnej položky vyrovnáť netto alebo pomocou iného finančného nástroja, alebo prostredníctvom výmeny finančných nástrojov. Tieto spôsoby zahŕňajú:
- (a) stav, keď podmienky zmluvy umožňujú ktorejkoľvek strane vykonať čisté vyrovnanie v hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo prostredníctvom výmeny finančných nástrojov;
- (b) stav, keď možnosť realizácie čistého vyrovnania v hotovosti alebo iným finančným nástrojom, alebo prostredníctvom výmeny finančných nástrojov nie je jednoznačne zakotvená v podmienkach zmluvy, avšak jednotka má skúsenosti v oblasti realizácie čistého vyrovnania v hotovosti alebo iným finančným nástrojom alebo prostredníctvom výmeny finančných nástrojov (či už s protistranou a to vstupom do kompenzačných zmlúv alebo predajom zmluvy pred uplatnením jej ustanovení alebo ich vypršaním);
- (c) stav, keď napríklad v rámci podobných zmlúv má jednotka skúsenosti v oblasti prevzatia dodávky prvotnej premenlivej veličiny a jej predaja v krátkej dobe po doručení za účelom tvorby zisku z krátkodobých fluktuácií cien alebo marže dílera;
- a
- (d) stav, keď nefinančná položka obsiahnutá v zmluve je jednoducho konvertibilná na hotovosť.

Zmluva, ktorej sa týka (b) alebo (c) a ktorá nevstupuje do platnosti za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými nákupmi, predajmi alebo používaním jednotkou spadá pod pôsobnosť tohto štandardu. Iné zmluvy, na ktoré sa vzťahuje odsek 8 sa hodnotia za účelom stanovenia, či vošli do platnosti a ich platnosť pretrváva za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými nákupmi, predajmi alebo používaním jednotkou a následne sa hodnotia za účelom stanovenia, či spadajú do pôsobnosti tohto štandardu.

10. Vypísaná opcia na nákup alebo predaj nefinančnej položky, ktorú možno vyrovnať netto alebo iným finančným nástrojom alebo prostredníctvom výmeny finančných nástrojov v súlade s odsekom 9(a) alebo (d) spadá do pôsobnosti tohto štandardu. Takúto zmluvu nemožno uzatvoriť za účelom príjmu alebo doručenia nefinančnej položky v súlade s očakávanými nákupmi, predajmi alebo použitím jednotkou.

DEFINÍCIE (pozri tiež odseky AG3 – AG24)

11. Nasledujúce výrazy sa v tomto štandarde používajú v tomto zadefinovanom význame:

Finančný nástroj je každá zmluva, ktorej výsledkom je vznik finančného majetku v jednej jednotke a finančného záväzku alebo majetkového nástroja v druhej jednotke.

Finančný majetok je každý majetok, ktorý je:

(a) peniazmi v hotovosti;

(b) majetkovým nástrojom inej jednotky;

(c) zmluvným právom:

(i) na príjem peňažnej hotovosti alebo iného finančného nástroja od inej jednotky;

alebo

(ii) na výmenu finančného majetku alebo finančných záväzkov s inou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre jednotku potenciálne priaznivé;

alebo

(d) zmluvou, ktorej vyrovnanie prebehne (alebo môže prebehnúť) formou vlastných majetkových nástrojov jednotky a je:

(i) derivátovým nástrojom, vo vzťahu ku ktorému jednotka je alebo môže byť zaviazaná prijať premenlivé množstvo vlastných majetkových nástrojov;

alebo

(ii) derivátovým nástrojom, ktorého vyrovnanie sa uskutoční (alebo sa môže uskutočniť) formou výmeny fixnej sumy peňazí v hotovosti alebo iného finančného majetku za fixný počet vlastných majetkových nástrojov jednotky. Za týmto účelom vlastné majetkové nástroje jednotky nezahŕňajú nástroje, ktoré samotné predstavujú zmluvy o budúcom príjme alebo doručení vlastných majetkových nástrojov jednotky.

IAS 32

Finančný záväzok je každý záväzok, ktorý je:

(a) **zmluvným záväzkom:**

(i) **dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný nástroj inej jednotke;**

alebo

(ii) **vymeniť finančný majetok alebo finančný záväzok s inou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre jednotku potenciálne nepriaznivé;**

alebo

(b) **zmluvou, ktorej vyrovnanie prebehne (alebo môže prebehnúť) formou vlastných majetkových nástrojov jednotky a je:**

(i) **nederivátovým nástrojom, vo vzťahu ku ktorému jednotka je alebo môže byť zaviazaná dodať premenlivé množstvo vlastných majetkových nástrojov jednotky;**

alebo

(ii) **derivátovým nástrojom, ktorého vyrovnanie sa uskutoční (alebo sa môže uskutočniť) formou výmeny fixnej sumy peňazí v hotovosti alebo iného finančného majetku za fixný počet vlastných majetkových nástrojov jednotky. Za týmto účelom vlastné majetkové nástroje jednotky nezahŕňajú nástroje, ktoré samotné predstavujú zmluvy o budúcom príjme alebo doručení vlastných majetkových nástrojov jednotky.**

Majetkový nástroj je akákoľvek zmluva, ktorá potvrdzuje zostatkový podiel na majetku jednotky po odpočítaní všetkých jej záväzkov.

Reálna hodnota je suma, za ktorú môže byť majetok vymenený, alebo záväzok vyrovnaný v nezávislej transakcii medzi informovanými, dobrovoľne súhlasiacimi zúčastnenými stranami.

12. V odseku 9 IAS 39 sú zadefinované nasledujúce pojmy, ktoré sa v rámci tohto štandardu používajú s významom stanoveným v IAS 39.

- upravená cena obstarania finančného majetku alebo finančného záväzku
- finančný majetok k dispozícii na predaj
- ukončenie vykazovania
- derivátový nástroj
- metóda efektívnej úrokovej miery
- finančný majetok alebo finančné záväzky v reálnej hodnote v zisku alebo strate
- stály záväzok
- predpokladaná transakcia
- efektívnosť hedgingu
- položka hedgingu
- hedgingový nástroj
- investície držané do doby splatnosti

- pôžičky a pohľadávky
 - bežný spôsob nákupu alebo predaja
 - náklady na transakciu.
13. V tomto štandarde sa termín „zmluva“ a „zmluvný“ týka dohody medzi dvoma alebo viacerými stranami, ktorá má jasné ekonomické následky, aby zúčastnené strany nemali nijakú možnosť voľnosti konania, obvykle preto, že dohoda je predpísaná zákonom. Zmluvy, a teda aj finančné nástroje, môžu mať množstvo foriem a nemusia byť písomné.
14. V tomto štandarde pojem „jednotka“ zahŕňa jednotlivcov, osobné spoločnosti, akciové spoločnosti, trusty a vládne agentúry.

PREZENTÁCIA

Záväzky a vlastné imanie (pozri taktiež odseky AG25 – AG29)

15. **Emitent finančného nástroja vykoná klasifikáciu finančného nástroja alebo jeho komponentu pri prvotnom vykázaní ako finančného záväzku, finančného majetku alebo majetkového nástroja v súlade s podstatou zmluvy a definíciami finančného záväzku, finančného majetku a majetkového nástroja.**
16. Ak emitent uplatní definície uvedené v odseku 11 za účelom stanovenia, či finančný nástroj predstavuje majetkový nástroj alebo finančný záväzok, nástroj sa stáva majetkovým nástrojom výlučne za podmienky splnenia oboch nižšie uvedených podmienok (a) a (b).
- (a) Nástroj neobsahuje žiadnu zmluvnú povinnosť:
- (i) dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný nástroj inej jednotke;
- alebo
- (ii) vymeniť finančný majetok alebo finančný záväzok s inou jednotkou v súlade s podmienkami, ktoré sú pre jednotku potenciálne nepriaznivé.
- b) Ak vyrovnanie nástroja prebehne alebo môže prebehnúť formou vlastných majetkových nástrojov jednotky, nástroj je:
- (i) nederivátovým nástrojom ktorý nezahŕňa žiadny zmluvný záväzok pre emitenta dodať premenlivé množstvo vlastných majetkových nástrojov;
- alebo
- (ii) derivátovým nástrojom, ktorého vyrovnanie sa uskutoční výlučne výmenou fixnej sumy peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku za fixný počet vlastných majetkových nástrojov emitenta. Za týmto účelom vlastné majetkové nástroje emitenta nezahŕňajú nástroje, ktoré samotné predstavujú zmluvy o budúcom príjme alebo doručení vlastných majetkových nástrojov emitenta.

Zmluvný záväzok vrátane záväzku vyplývajúceho z derivátového finančného nástroja, ku vzniku ktorého dôjde alebo môže dôjsť pri budúcom príjme alebo dodaní vlastných majetkových nástrojov emitenta, avšak ktorý nespĺňa vyššie uvedené podmienky (a) a (b) nie je majetkovým nástrojom.

IAS 32

Žiadna zmluvná povinnosť dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok (odsek 16(a))

17. Kritickou črtou pri odlišovaní finančného záväzku od majetkového nástroja je existencia zmluvného záväzku jednej strany voči finančnému nástroju (emitentovi) buď na dodanie peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku strane druhej (držiteľovi), alebo na výmenu finančného nástroja s držiteľom za podmienok, ktoré sú pre emitenta potenciálne nepriaznivé. Hoci držiteľ majetkového nástroja môže byť oprávnený na prijatie pomerného podielu všetkých dividend alebo ostatných prerozdelení z vlastného imania, emitent nemá zmluvný záväzok uskutočniť takéto prerozdelenia, nakoľko od neho nemožno požadovať dodanie peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku druhej strane.
18. Skôr podstata finančného nástroja než jeho právna forma riadi jeho klasifikáciu v súvahe emitenta. Podstata a právna forma sú obvykle konzistentné, avšak vždy tomu tak nie je. Niektoré finančné nástroje majú právnu formu vlastného imania, ale svojou podstatou sú záväzkami, a iné môžu byť kombináciou črt, spojených s majetkovými nástrojmi, a črt, spojených s finančnými záväzkami. Napríklad:
 - (a) preferenčná akcia, ktorá uvádza povinnosť spätného nákupu emitentom za fixnú alebo stanovenú sumu k fixnému alebo stanovenému budúcu dátumu, alebo dáva držiteľovi právo vyžadovať od emitenta späť akcie k alebo po konkrétnom dátume za fixnú alebo stanovenú sumu, je finančným záväzkom.
 - b) finančný nástroj, ktorý udeľuje držiteľovi právo na jeho vrátenie emitentovi za výmenou za peňažnú hotovosť alebo za iný finančný majetok („predajný nástroj“) je finančným záväzkom. Je tomu tak aj napriek skutočnosti, že suma peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku sa stanovuje na základe indexu alebo inej položky majúcej potenciál rastu alebo poklesu, alebo ak právna forma predajného nástroja udeľuje držiteľovi právo na zostatkový podiel na majetku emitenta. Existencia opcie pre držiteľa umožňujúca predaj nástroja emitentovi späť za peňažnú hotovosť alebo za iný finančný majetok znamená, že predajný nástroj spĺňa definíciu podmienku pre zaradenie do finančných záväzkov. Napríklad otvorené spoločné fondy, trustové jednotky, osobné podniky a niektoré družstevné jednotky môžu ich držiteľom alebo členom udeliť právo na odkúpenie ich podielov u emitenta kedykoľvek výmenou za peňažnú hotovosť rovnajúcu sa ich pomernému podielu na hodnote majetku emitenta. Klasifikácia finančného záväzku však nebráni používaniu popisných charakteristík, akými sú napríklad „majetok v zostatkovej hodnote priradený držiteľom jednotky“ a „zmena zostatkovej hodnoty majetku priraditeľnej držiteľom jednotky“ v účtovnej závierke jednotky, ktorá nemá žiadne vlastné imanie (napríklad niektoré spoločné fondy a trustové jednotky, pozri ilustratívny príklad 7) alebo použitiu dodatočného zverejnenia, ktorého účelom je uvedenie celkových členských podielov zahŕňajúcich napríklad rezervy spĺňajúce definíciu vlastného imania a predajných nástrojov, ktoré túto definíciu nespĺňajú (pozri ilustratívny príklad 8).
19. Ak jednotka nedisponuje nepodmieneným právom na vyhnutie sa dodaniu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku na vyrovnanie zmluvného záväzku, záväzok spĺňa definíciu finančného záväzku. Napríklad:
 - (a) obmedzenie schopnosti emitenta splniť zmluvný záväzok, ako je napríklad nedostatočný prístup k cudzej mene alebo potreba obdržať schválenie na zaplatenie od regulačného úradu, neruší zmluvný záväzok emitenta alebo zmluvné právo držiteľa daného nástroja.
 - b) zmluvná povinnosť, ktorá je podmienená vo vzťahu k protistrane uplatňujúcej svoje práva na odkúpenie je finančným záväzkom, nakoľko jednotka nemá nepodmienené právo vyhnúť sa dodaniu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku.
20. Finančný nástroj, ktorý explicitne neustanovuje zmluvnú povinnosť na dodanie peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku môže ustanoviť povinnosť nepriamo prostredníctvom svojich zmluvných podmienok. Napríklad:
 - (a) finančný nástroj môže obsahovať nefinančný záväzok, ktorý sa musí vyrovnáť výlučne v tom prípade, ak jednotka nebude schopná realizovať rozdelenia alebo späť odkúpiť nástroj. Ak sa jednotka môže vyhnúť prevodu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku len formou vyrovnania nefinančného záväzku, finančný nástroj sa považuje za finančný záväzok.

b) finančný nástroj je finančným záväzkom v prípade, ak ustanovuje, že pri vyrovnaní jednotka doručí:

(i) peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok;

alebo

(ii) jeho vlastné akcie, ktorých hodnota významne presahuje hodnotu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku.

Hoci jednotka nedisponuje explicitnou zmluvnou povinnosťou doručiť peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok, hodnota alternatívnej úhrady akciami je taká, že jednotka realizuje vyrovnanie peňažnou hotovosťou. V každom prípade bol držiteľovi v podstate zaručený príjem sumy, ktorý sa minimálne rovná možnosti úhrady formou peňažnej hotovosti (pozri odsek 21).

Úhrada vlastnými majetkovými nástrojmi jednotky (odsek 16(b))

21. Zmluva ako taká nie je majetkovým nástrojom, nakoľko môže vyústiť do príjmu alebo dodania vlastného majetkového nástroja jednotky. Jednotka môže disponovať zmluvným právom alebo povinnosťou prijať alebo doručiť určitý počet vlastných akcií alebo iných majetkových nástrojov, ktoré sa líšia tak, že reálna hodnota vlastných majetkových nástrojov jednotky, ktoré sa majú prijať alebo doručiť sa rovná výške zmluvného práva alebo záväzku. Takéto zmluvné právo alebo záväzok sa môžu týkať fixnej sumy alebo sumy, ktorá sa čiastočne alebo ako celok mení v závislosti od zmien premenných veličín iných, než je trhová cena vlastných majetkových nástrojov jednotky (ide napríklad o úrokovú mieru, cenu komodity alebo cenu finančného nástroja). Ako dva príklady môžu slúžiť (a) zmluva na dodanie takého počtu vlastných majetkových nástrojov jednotky, ktorých hodnota sa rovná CU100, (*) a (b) zmluva na dodanie takého počtu vlastných majetkových nástrojov jednotky, ktorých hodnota sa rovná hodnote 100 uncí zlata. Takáto zmluva predstavuje finančný záväzok jednotky aj napriek tomu, že ho jednotka musí alebo môže vyrovnať dodaním svojich vlastných majetkových nástrojov. Nejde o majetkový nástroj, pretože jednotka používa premenlivé množstvo svojich vlastných majetkových nástrojov za účelom vyrovnania zmluvy. V súlade s vyššie uvedeným zmluva nedokazuje zostatkový podiel na majetku jednotky po odpočítaní všetkých jej záväzkov.
22. Zmluva, ktorej vyrovnanie bude realizované (príjmom alebo) dodaním fixného počtu svojich vlastných majetkových nástrojov výmenou za fixnú sumu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku je majetkovým nástrojom. Napríklad opcia emitovanej akcie, ktorá udeľuje protistrane právo na nákup fixného počtu akcií jednotky za fixnú cenu alebo za fixne stanovený objem istiny dlhopisu je majetkovým nástrojom. Zmeny v reálnej hodnote zmluvy vyplývajúce zo zmien trhových úrokových sadzieb nemajúcich vplyv na objem peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku, ktorý sa má zaplatiť alebo prijať, alebo počet majetkových nástrojov, ktoré sa majú prijať alebo dodať pri vyrovnaní zmluvy nebránia skutočnosti, aby zmluva nebola považovaná za majetkový nástroj. Akákoľvek prijatá úhrada (napríklad prijatá prémie za vypísanú opciu alebo oprávnenie týkajúce sa vlastných akcií jednotky) sa pridáva priamo do vlastného imania. Akákoľvek zaplatená úhrada (napríklad zaplatená prémie za nakúpenú opciu) sa odpočítava priamo z vlastného imania. Zmeny reálnej hodnoty majetkového nástroja sa v účtovnej závierke nevykazujú.
23. Zmluva, ktorá obsahuje záväzok jednotky kúpiť svoje vlastné majetkové nástroje za peňažnú hotovosť alebo za iný finančný majetok dáva podnet k vzniku finančného záväzku za aktuálnu hodnotu sumy spätného odkúpenia (napríklad ide o súčasnú hodnotu forwardovej ceny spätného odkúpenia, opčnej realizačnej ceny alebo inej sumy spätného odkúpenia). Práve toto je uvedený prípad a to aj napriek tomu, že zmluva ako taká je majetkovým nástrojom. Ako príklad môže slúžiť záväzok jednotky v rámci forwardovej zmluvy nakúpiť svoje vlastné majetkové nástroje za peňažnú hotovosť. Ak sa finančný záväzok prvotne vykazuje v rámci IAS 39, jeho reálna hodnota (aktuálna hodnota sumy spätného odkúpenia) sa z vlastného imania preklasifikuje. Následne sa finančný záväzok ocení v súlade s IAS 39. Ak zmluva vyprší bez doručenia, účtovná hodnota finančného záväzku sa preklasifikuje do vlastného imania. Zmluvná povinnosť jednotky kúpiť vlastné majetkové nástroje dáva podnet na vznik finančného záväzku vzhľadom na reálnu hodnotu sumy spätného odkúpenia aj napriek tomu, že povinnosť nákupu je podmienená vo vzťahu k protistrane uplatňujúcej právo na spätné odkúpenie (napríklad ide o predajnú opciu, ktorá udeľuje protistrane právo predať všetky vlastné majetkové nástroje jednotky za fixnú cenu).

(*) V tomto standarde sú peňažné sumy denominované v „menových jednotkách“ (CU).

IAS 32

24. Zmluva, ktorej vyrovnanie bude realizované (príjmom alebo) dodaním fixného počtu svojich vlastných majetkových nástrojov výmenou na premenlivú sumu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku je finančným majetkom alebo finančným záväzkom. Ako príklad môže slúžiť zmluva jednotky, v rámci ktorej má jednotka dodať 100 vlastných majetkových nástrojov výmenou za sumu peňažnej hotovosti, ktorej hodnota sa rovná hodnote 100 uncí zlata.

Rezervy na podmienené vyrovnanie

25. Finančný nástroj môže vyžadovať od jednotky dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok alebo ho inak vyrovnáť takým spôsobom, uplatnením ktorého by sa nástroj stal finančným záväzkom a to v prípade výskytu alebo nevyskytnutia sa neistých budúcich udalostí (alebo ako výsledok neistých okolností), ktoré sú mimo kontrolného dosahu emitenta a držiteľa nástroja a akými sú napríklad zmena indexu akciového trhu, úroková sadzba alebo daňové požiadavky alebo budúce výnosy emitenta, čistý výnos alebo pomer dlhu k vlastnému imaniu. Emitent takéhoto nástroja nemá nepodmienené právo vyhnúť sa dodaniu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku (alebo uhradiť ho takým iným spôsobom, ktorého výsledkom by bolo jeho zaradenie do finančných záväzkov). Preto ide o finančný záväzok emitenta, pokiaľ:

- (a) časť rezervy na podmienené vyrovnanie, ktorá by mohla vyžadovať vyrovnanie formou peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku (alebo takým iným spôsobom, ktorého výsledkom by bol finančný záväzok) nie je reálna (pôvodná);

alebo

- (b) od emitenta sa môže vyžadovať vyrovnanie záväzku peňažnou hotovosťou alebo iným finančným majetkom (alebo takým iným spôsobom, výsledkom ktorého by bol vznik finančného záväzku) len v prípade likvidácie emitenta.

Formy vyrovnania (úhrady)

26. ***Ak derivátový finančný nástroj udeľuje jednej strane možnosť výberu jeho vyrovnania (napr. emitent alebo držiteľ si môžu zvoliť čisté vyrovnanie v peňažnej hotovosti alebo formou výmeny akcií za peňažnú hotovosť), ide o finančný majetok alebo finančný záväzok do tej miery, pokiaľ by všetky alternatívy vyrovnania nevyústili do jeho zaradenia medzi majetkové nástroje.***
27. Príkladom derivátového finančného nástroja s možnosťou vyrovnania tvoriacou finančný záväzok je opcia na akcie, ktorej vyrovnanie môže emitent vykonať peňažnou hotovosťou alebo výmenou vlastných akcií za peňažnú hotovosť. Podobne aj niektoré zmluvy na nákup alebo predaj nefinančnej položky výmenou za vlastný majetkový nástroj jednotky spadajú do pôsobnosti tohto štandardu, nakoľko ich možno uhradiť buď dodaním nefinančnej položky alebo čistým vyrovnaním formou peňažnej hotovosti alebo iným finančným nástrojom (pozri odseky 8 – 10). Takéto zmluvy sa považujú za finančný majetok alebo finančný záväzok a nie za majetkové nástroje.

Zložené finančné nástroje (pozri tiež odseky AG30 – AG35 a ilustratívne príklady 9 – 12)

28. ***Emitent nederivátového finančného nástroja zhodnotí podmienky finančného nástroja za účelom stanovenia, či takýto nástroj obsahuje záväzkový a majetkový komponent. Tieto komponenty sa klasifikujú separátne ako finančné záväzky, finančný majetok alebo majetkové nástroje v súlade s odsekom 15.***
29. Jednotka separátne vykazuje tie komponenty finančného nástroja, ktoré (a) tvoria finančný záväzok jednotky a (b) udeľujú držiteľovi možnosť jeho konverzie do formy majetkového nástroja jednotky. Zloženým finančným nástrojom je napríklad dlhopis alebo podobný nástroj, ktorý držiteľ môže konvertovať do podoby bežných akcií jednotky. Z perspektívy jednotky takýto nástroj je zložený z dvoch komponentov: finančného záväzku (zmluvná dohoda na dodanie peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku) a majetkového nástroja (kúpna opcia garantujúca držiteľovi práva, v určitom špecifikovanom období, konvertovať ju na bežné akcie jednotky). Ekonomický vplyv emisie takéhoto nástroja je v podstate ten istý, ako súčasná emisia dlhového nástroja s províziou za skoré vyrovnanie, a oprávnení kúpiť bežné akcie, alebo emisia dlhového nástroja so samostatnými oprávneniami na nákup akcií. Na základe vyššie uvedeného vo všetkých prípadoch emitent prezentuje vo svojej súvahe prvky záväzkov a vlastného imania osobitne.

30. Klasifikácia prvkov záväzku a vlastného imania konvertibilného nástroja nie je revidovaná dôsledkom zmeny v pravdepodobnosti, že možnosť konverzie opcie bude uskutočnená, dokonca i vtedy, ak uskutočnenie možnosti sa môže zdať ekonomicky odvážne niektorým držiteľom. Držitelia nemusia vždy konať spôsobom, ktorý by bol očakávaný, pretože napríklad daňové dôsledky, vyplývajúce z konverzie, môžu byť rôzne pre jednotlivých držiteľov. Navyše pravdepodobnosť konverzie sa bude meniť v čase. Záväzok jednotky uskutočniť budúce platby ostáva neuhradený, až kým nie je zrušený prostredníctvom konverzie, splatnosťou nástroja alebo nejakou inou transakciou.
31. Štandard IAS 39 sa zaoberá oceňovaním finančného majetku a finančných záväzkov. Majetkový nástroj je nástroj, ktorý potvrdzuje zostatkový podiel na majetku jednotky po odpočítaní všetkých jej záväzkov. Preto ak prvotná účtovná hodnota zloženého finančného nástroja je priradená majetkovým a záväzkovým komponentom, majetkovému komponentu je priradená zostatková suma po odpočítaní sumy osobitne stanovenej pre komponent záväzku od reálnej hodnoty nástroja ako celku. Hodnota derivátových črt (napríklad kúpna opcia) vložených do zloženého finančného nástroja iného, než do majetkového komponentu (napríklad možnosť konverzie vlastného imania) sa zahŕňa do záväzkového komponentu. Súčet účtovných hodnôt priradených prvkom záväzku a vlastného imania pri prvotnom vykázaní je vždy rovný reálnej hodnote, ktorá by bola pripísaná nástroju ako celku. Z prvotného separátneho vykázania komponentov nástroja nevzniká žiadny zisk ani strata.
32. Podľa prístupu uvedeného v odseku 31 emitent dlhopisu konvertovateľného do formy bežných akcií najskôr stanoví účtovnú hodnotu záväzkového komponentu ocenením reálnej hodnoty podobného záväzku (vrátane akýchkoľvek vložených nemajetkových derivátových črt), ktorý nedisponuje pridruženým majetkovým komponentom. Účtovná hodnota majetkového nástroja, reprezentovaná možnosťou konverzie nástroja na bežné akcie, môže byť potom stanovená odpočítaním reálnej hodnoty finančného záväzku od reálnej hodnoty zloženého finančného nástroja ako celku.

Vlastné akcie (pozri tiež odsek AG36)

33. **Ak jednotka znovu odkúpi svoje vlastné majetkové nástroje, tieto nástroje („vlastné akcie“) sa odpočítajú z vlastného imania. Z rámci zisku alebo straty z nákupu, predaja, emisie alebo zrušenia vlastných majetkových nástrojov jednotky sa nebude vykazovať žiadny zisk alebo strata. Takéto vlastné akcie môže jednotka alebo iný člen konsolidovanej skupiny kúpiť a držať. Zaplatené alebo prijaté úhrady sa budú vykazovať priamo vo vlastnom imaní.**
34. Suma držaných vlastných akcií sa zverejní separátne buď v rámci súvahy alebo v poznámkach a to v súlade s IAS 1 *Prezentácia účtovných záznamov*. Jednotka uvedie zverejnenie v súlade s IAS 24 *Zverejnenia spriaznených osôb* v prípade, ak od spriaznených osôb znovu nakúpi svoje vlastné majetkové nástroje.

Úrok, dividendy, straty a zisky (pozri tiež odsek AG37)

35. **Úrok, dividendy, straty a zisky týkajúce sa finančného nástroja alebo komponentu, ktorý je finančným záväzkom sa vykážu ako výnos alebo náklad v zisku alebo strate. Rozdelenia majetkového nástroja držiteľom sa jednotkou uvedú na tárchu priamo do vlastného imania bez akéhokoľvek úžitku dane z príjmov. Transakčné náklady súvisiace s majetkovou transakciou – iné, než náklady na emisiu majetkového nástroja, ktoré sa dajú priamo priradiť k akvizícii obchodnej jednotky (ktoré sa účtujú v súlade s IAS 22) sa budú účtovať ako zrážka z vlastného imania po odpočítaní akéhokoľvek úžitku dane z príjmov.**
36. Klasifikácia finančného nástroja ako finančného záväzku alebo ako majetkového nástroja určuje, či úrok, dividendy, straty a zisky týkajúce sa tohto nástroja sa vykazujú ako výnos alebo náklad v rámci ziskov alebo strát. Preto platby dividend úplne vykázané ako záväzky sa vykazujú ako náklady tým istým spôsobom, ako úrok z dlhopisu. Podobne zisky a straty súvisiace so spätným odkúpením alebo refinancovaním finančných záväzkov sa vykazujú v zisku alebo strate, zatiaľ čo spätné odkúpenie alebo refinancovanie majetkových nástrojov sa vykazuje ako zmeny vo vlastnom imaní. Zmeny reálnej hodnoty majetkového nástroja sa v účtovnej závierke nevykazujú.

IAS 32

37. Jednotke pri emisii alebo odkúpení vlastných majetkových nástrojov obvykle vznikajú rôzne náklady. Tieto náklady môžu zahŕňať registračné a iné povinné poplatky, sumy platené právnym, účtovným a iným profesionálnym poradcom, náklady na tlač a kolky. Transakčné náklady súvisiace s majetkovou transakciou sa účtujú ako zrážka z vlastného imania (po odpočítaní akýchkoľvek úžitkov dane z príjmu) do rozsahu, pokiaľ ide o zvýšené náklady priamo priradené majetkovej transakcii, k plateniu ktorých by inak nedošlo. Náklady na majetkovú transakciu, ktorá bola ukončená sa vykazujú ako náklad.
38. Transakčné náklady týkajúce sa emisie zloženého finančného nástroja sa priradia záväzkovým a majetkovým komponentom nástroja v pomere alokácie prostriedkov. Transakčné náklady, ktoré majú vzťah k viac ako jednej transakcii (napríklad náklady súbežnej ponuky niektorých akcií a kótovania iných akcií na burze) by mali byť priradené týmto transakciám s použitím základu alokácie, ktorý je logický a konzistentný s podobnými transakciami.
39. Suma transakčných nákladov účtovaných ako zrážka z vlastného imania sa zverejňuje separátne v súlade s IAS 1 *Prezentácia účtovných závierok*. Súvisiaca suma dane z príjmov priamo vykazovaná vo vlastnom imaní sa zahŕňa do agregovanej sumy aktuálnej a odloženej dane z príjmu pripísanej alebo účtovanej jednotky, ktorá sa vyказuje v súlade s IAS 12 *Dane z príjmov*.
40. Dividendy, klasifikované ako náklady, môžu byť prezentované vo výkaze ziskov a strát, buď s úrokom na ostatné záväzky alebo ako osobitná položka. Okrem požiadaviek tohto štandardu je zverejnenie úrokov a dividend predmetom požiadaviek IAS 1 a IAS 30 *Zverejnenia v účtovných závierkach bánk a podobných finančných inštitúcií*. Za určitých okolností, v dôsledku významných rozdielov medzi úrokmi a dividendami s ohľadom k záležitostiam ako sú daňovo odpočítateľné položky, je žiaduce zverejniť ich v rámci výkazu ziskov a strát samostatne. Zverejnenia vplyvu dane sa vykonávajú v súlade s IAS 12.
41. Zisky a straty súvisiace so zmenami účtovnej hodnoty finančného záväzku sa vykazujú ako výnos alebo náklad v zisku alebo strate aj napriek tomu, že sa týkajú nástroja obsahujúceho právo na zostatkový podiel na majetku jednotky výmenou za peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok (pozri odsek 18(b)). V súlade s IAS 1 jednotka prezentuje akýkoľvek zisk alebo stratu vyplývajúcu z opätovného ocenenia takéhoto nástroja osobitne vo výkaze ziskov a strát v prípade relevantnosti z hľadiska vysvetlenia výnosnosti jednotky.

Kompenzácia finančného majetku a finančného záväzku (pozri tiež odseky AG38 a AG39)

42. **Finančný majetok a finančné záväzky by mali byť kompenzované a ich čistá hodnota by mala byť vykazovaná v súvahe vtedy, ak jednotka:**

(a) **má v súčasnosti zo zákona vykonateľné právo kompenzovať vykázané sumy;**

a

b) **zameriava sa na vyrovnanie podľa výslednej hodnoty, alebo realizovanie majetku a vyrovnanie záväzku súbežne.**

Pri účtovaní prevodu finančného majetku, ktorý nespĺňa podmienky na ukončenie vykazovania jednotka nevykoná kompenzáciu prevedeného majetku a súvisiaceho záväzku (pozri IAS 39, odsek 36).

43. Tento štandard vyžaduje prezentáciu finančného majetku a finančných záväzkov podľa výslednej hodnoty, ak toto odzrkadľuje očakávané budúce peňažné toky jednotky z vyrovnania dvoch alebo viacerých samostatných finančných nástrojov. Keď má jednotka právo prijať alebo platiť jedinú čistú sumu a má zámer to urobiť, v konečnom dôsledku má iba jediný finančný majetok alebo finančný záväzok. Za iných okolností finančný majetok a finančné záväzky sú prezentované osobitne jeden od druhého, v súlade s ich charakteristikami ako zdroje alebo záväzky jednotky.

44. Kompenzovanie vykázaného finančného majetku a finančného záväzku a prezentácia čistej sumy sa odlišuje od ukončenia vo vykazovaní finančného majetku alebo finančného záväzku. Zatiaľ čo kompenzácia nedáva podnet k vykazovaniu zisku alebo straty, ukončenie vykazovania finančného nástroja vyúsťuje nielen do odstránenia predtým vykazovanej položky zo súvahy, ale môže mať za následok vykávanie zisku alebo straty.
45. Právo na kompenzáciu je dlžníkovým zákonným právom, vyplývajúcim zo zmluvy alebo inej skutočnosti, s cieľom vyrovnania alebo eliminovania inými spôsobmi celej alebo časti sumy, splatnej veriteľovi, aplikovaním voči tejto sume sumy, splatnej od veriteľa. Za mimoriadnych okolností môže mať dlžník zákonné právo použiť sumu, splatnú tretím účastníkom, voči sume splatnej veriteľovi za predpokladu, že existuje dohoda medzi tromi účastníkmi, ktorá jasne stanovuje dlžníkovu právo na kompenzáciu. Keďže právo na kompenzáciu je zákonné právo, okolnosti podporujúce toto právo sa môžu odlišovať v jednotlivých právnych systémoch a pozornosť sa musí venovať použiteľným právnym ustanoveniam týkajúcim sa vzťahu medzi zmluvnými stranami.
46. Existencia vymáhateľného práva na kompenzáciu finančného majetku a finančného záväzku má vplyv na práva a povinnosti, spojené s finančným majetkom a finančným záväzkom, a môže významne vplývať na vystavenie sa jednotky úverovému riziku a riziku likvidity. Avšak existencia práva sama o sebe nie je dostatočným základom pre kompenzáciu. Pri absencii zámeru uplatnenia práva alebo vysporiadania záväzku súbežne, veľkosť a časová následnosť budúcich peňažných tokov jednotky nie je ovplyvnená. Keď jednotka zamýšľa uplatniť právo alebo vysporiadať záväzok súbežne, prezentácia majetku a záväzkov podľa výslednej hodnoty objektívnejšie odráža veľkosť a časovosť očakávaných budúcich peňažných tokov, ako aj riziká, ktorým sú tieto peňažné toky vystavené. Zámer jedného alebo oboch účastníkov na vysporiadanie podľa výslednej hodnoty bez zákonného práva nie je dostatočný na vykonanie kompenzácie, keďže práva a povinnosti, spojené s individuálnym finančným majetkom a finančným záväzkom, ostali nezmenené.
47. Zámery jednotky ohľadom vyrovnania konkrétneho majetku a záväzkov môžu byť ovplyvnené jej bežnými podnikateľskými praktikami, požiadavkami finančných trhov a ostatnými okolnosťami, ktoré môžu limitovať schopnosť vyrovnania čistej sumy alebo súbežného vysporiadania. Ak má jednotka právo na kompenzáciu, avšak nemá záujem o vyrovnanie čistej sumy alebo realizáciu majetku a súbežné vysporiadanie záväzku, vplyv tohto práva na vystavenie sa úverovému riziku pre jednotku je zverejnený v súlade s odsekom 76.
48. Súbežné vyrovnanie dvoch finančných nástrojov sa môže uskutočniť prostredníctvom napríklad činnosti clearingového centra v organizovanom finančnom trhu, alebo prostredníctvom priamej výmeny. V takýchto podmienkach sú peňažné toky, v konečnom dôsledku, ekvivalentné jedinej čistej sume a neexistuje žiadne úverové riziko alebo riziko platobnej neschopnosti. Za iných okolností môže jednotka vyrovnávať dva nástroje prijatím alebo platením samostatných súm, vystavením sa úverovému riziku v celkovej veľkosti majetku alebo riziku likvidity v celkovej veľkosti záväzku. Takéto vystavenia sa riziku môžu byť významné, i keď relatívne krátke. Na základe vyššie uvedeného sa realizácia finančného majetku a vysporiadanie finančného záväzku považujú za súbežné iba vtedy, ak sa transakcie uskutočnia v ten istý okamih.
49. Podmienky, stanovené v odseku 42, nie sú vo všeobecnosti splnené a kompenzácia je zvyčajne neobjektívna, ak:
- (a) sa na imitáciu čít jediného finančného nástroja použije niekoľko rôznych finančných nástrojov („zložený nástroj“);
 - (b) finančný majetok a finančné záväzky vznikajú z finančných nástrojov, majúci rovnaké vystavenie prvotnému riziku (napríklad majetok a záväzky v rámci portfólia forwardových zmlúv alebo iných derivátových nástrojov), avšak zahŕňajú rôzne náprotívne strany;
 - (c) finančný alebo iný majetok je pozastavený ako záruka za nepostihnuteľné finančné záväzky;

IAS 32

- (d) finančný majetok je uložený do správcovstva dlžníkom za účelom splnenia záväzku bez akceptovania tohoto majetku veriteľom pri vysporiadaní záväzku (napríklad dohoda o fonde k umoreniu pôžičky);

alebo

- (e) záväzky, vyskytujúce sa ako výsledok prípadov, dávajúcich podnet k vzniku strát, a očakáva sa, že budú uhradené od tretieho účastníka prostredníctvom žiadosti, uskutočnenej podľa poisťnej politiky.

50. Jednotka, ktorá uskutočňuje množstvo transakcií s finančným nástrojom s jedinou protistranou môže uzavrieť „hlavnú rámcovú dohodu“ s týmto účastníkom. Takáto dohoda poskytuje jediné vyrovnanie všetkých finančných nástrojov na základe zostatkových hodnôt, pokrytých dohodou, v prípade omeškania platby, alebo zrušenia ktorejkoľvek zmluvy. Takéto dohody sú bežne používané finančnými inštitúciami pri poskytovaní ochrany voči strate v prípade bankrotu alebo iných prípadov, ktorých výsledkom je neschopnosť účastníka splniť svoje záväzky. Hlavná rámcová dohoda obyčajne vytvára právo kompenzácie, ktoré sa stáva vymáhateľným, a ovplyvňuje realizáciu alebo vyrovnanie jednotlivého finančného majetku a finančných záväzkov jedine dodržaním špecifikovaného prípadu omeškania platby alebo za iných okolností, ktorých vznik nie je očakávaný pri bežnom priebehu podnikania. Hlavná rámcová dohoda neuvádza základ pre kompenzáciu dovtedy, pokiaľ sa nespĺnia obe kritériá uvedené v odseku 42. Ak v súlade s hlavnou rámcovou zmluvou nedôjde ku kompenzácii finančného majetku a finančných záväzkov, efekt zmluvy na vystavenie sa jednotky úverovému riziku sa zverejňuje v súlade s odsekom 76.

ZVEREJŇOVANIE

51. Účel zverejnení, požadovaných týmto štandardom, je poskytovať informácie, ktoré zlepšia vypovedaciu schopnosť významnosti finančných nástrojov pre finančnú situáciu jednotky, výnosnosť a peňažné toky, a pomôžu pri hodnotení súm, časovosti a istoty budúcich peňažných tokov, spojených s týmito nástrojmi.
52. Transakcie s finančným nástrojom môžu viesť k tomu, že jednotka preberá alebo prevádza na iného účastníka jedno alebo viac ďalej opísaných finančných rizík. Požadované zverejnenie poskytuje informácie, ktoré pomáhajú používateľom účtovnej závierky zhodnotiť rozsah rizika vzťahujúceho sa na finančné nástroje.

- (a) *Trhové riziko* zahŕňa tri typy rizika:

- (i) *riziko meny* — je riziko, že hodnota finančného nástroja sa bude pohybovať v dôsledku zmien v kurzoch cudzích mien.
- (ii) *úrokové riziko reálnej hodnoty* — riziko, že hodnota finančného nástroja sa bude pohybovať v dôsledku zmien v trhových úrokových sadzieb.
- (iii) *Cenové riziko* — riziko, že hodnota finančného nástroja sa bude pohybovať v dôsledku zmien v trhových cenách, či už sú tieto zmeny spôsobené faktormi, špecifickými pre individuálny nástroj alebo pre jeho emitenta, alebo faktory ovplyvňujúce všetky nástroje, s ktorými sa obchoduje na trhu.

Trhové riziko obsahuje nielen potenciál straty, ale tiež potenciál zisku.

- b) *Úverové riziko* — riziko, že jedna zmluvná strana finančného nástroja zlyhá pri plnení záväzku a spôsobí druhej zmluvnej strane vznik finančnej straty.
- (c) *Riziko likvidity* (taktiež nazývané *riziko financovania*) — riziko, že jednotka má problémy s tvorbou peňažných zdrojov na splnenie povinností, spojených s finančnými nástrojmi. Riziko likvidity môže vzniknúť z neschopnosti predať finančný majetok rýchlo za sumu najbližšiu jeho reálnej hodnote.

- (d) *Úrokové riziko peňažných tokov* — riziko, že budúce peňažné toky finančného nástroja sa budú pohybovať v dôsledku zmien trhových úrokových sadzieb. Napríklad v prípade dlhového nástroja s plávajúcou sadzbou takéto pohyby ústia do zmeny efektívnej úrokovej sadzby finančného nástroja, väčšinou bez zodpovedajúcej zmeny v jeho reálnej hodnote.

Formát, umiestnenie a triedy finančných nástrojov

53. Tento štandard nepredpisuje ani formu informácií, ktoré sa majú zverejniť a ani ich umiestnenie v rámci účtovnej závierky. Pokiaľ sa požadované informácie zverejnia v rámci účtovnej závierky, nie je potrebné opakovať ich zverejnenie v poznámkach k účtovnej závierke. Zverejnenia môžu obsahovať kombináciu slovných opisov a konkrétne kvantifikovaných údajov, podľa vhodnosti k charakteru daného nástroja a jeho relatívnej významnosti pre jednotku.
54. Stanovenie detailnej úrovne, ktorá má byť zverejnená o konkrétnom finančnom nástroji, je vecou tvorby úsudku, berúc do úvahy relatívnu významnosť týchto nástrojov. Je nevyhnutné zaistiť rovnováhu medzi príliš detailnou účtovnou závierkou s nadmernými podrobnosťami, ktoré nemusia napomáhať používateľom účtovnej závierky, a znejasnením významných informácií, ktoré je výsledkom prílišnej agregácie. Napríklad ak je jednotka účastníkom veľkého počtu finančných nástrojov s podobnými črtami a žiadna zmluva nie je individuálne významná, sumarizované informácie s odkazom na konkrétne triedy nástrojov sú objektívne. Na druhej strane informácie o jednotlivom nástroji môžu byť dôležité, ak tento nástroj reprezentuje napríklad významný prvok v štruktúre kapitálu jednotky.
55. Manažment jednotky zatrieduje finančné nástroje do skupín prislúchajúcich charakteru zverejnených informácií, berúc na zreteľ záležitosť typu charakteristika nástroja a použitá základňa pre ocenenie. Triedy vo všeobecnosti odlišujú položky oceňované nákladmi alebo formou upravenej ceny obstarania od položiek oceňovaných reálnou hodnotou. Poskytuje sa dostatok informácií za účelom vykonania porovnania relevantných riadkových položiek v súvahe. Ak je jednotka stranou finančného nástroja, ktorý nespadá do pôsobnosti tohto štandardu, takýto nástroj tvorí triedu alebo triedy finančného majetku alebo finančných záväzkov, ktorá je oddelená od nástrojov, ktoré do pôsobnosti tohto štandardu spadajú. Zverejnením informácií o týchto finančných nástrojoch sa zaoberajú iné štandardy (IFRS).

Politika manažmentu rizika a hedgingových aktivít

56. **Jednotka by mala opísať ciele a postupy manažmentu finančného rizika vrátane postupov pre hedging každého hlavného typu predpokladanej transakcie, pre ktorú sa účtovanie hedgingu používa.**
57. Okrem poskytovania špecifických informácií o zostatkoch a transakciách konkrétneho finančného nástroja, odporúča sa jednotke zabezpečiť diskusiu o rozsahu, do akého sa finančné nástroje používajú, o súvisiacich rizikách a o podnikateľských zámeroch, ktorým slúžia. Diskusia o postupoch manažmentu z hľadiska kontroly rizík súvisiacich s finančnými nástrojmi zahŕňa postupy v oblastiach, akými sú napríklad hedging vystaveniu sa riziku, vyhnutie sa nepatričnej koncentrácii rizika a požiadavky na záruku z hľadiska zmiernenia úverového rizika. Takáto diskusia predstavuje hodnotnú perspektívu, ktorá nezávisí od špecifických nástrojov v držbe, alebo ktoré sú v konkrétnom časovom okamihu nesplatené.
58. **Jednotka zverejní nasledujúce informácie samostatne pre vytvorené zabezpečenia reálnej hodnoty, hedgingy peňažných tokov, a hedgingy čistej investície do prevádzky v zahraničí (podľa ustanovení IAS 39):**

(a) *opis hedgingu;*

(b) *opis finančných nástrojov označených ako hedgingových nástrojov a ich reálne hodnoty k dátumu zostavenia súvahy;*

IAS 32

(c) *charakter zaistovaných rizík;*

a

(d) *pre hedging predpokladaných transakcií, obdobia, v ktorých sa očakáva výskyt peňažných tokov, kedy sa očakáva ich vstup do určenia čistého zisku alebo straty, a opis každej predpokladanej transakcie, pre ktorú bolo predtým použité účtovanie hedgingu, avšak jej výskyt sa už viac neočakáva.*

59. *Ak bol priamo vo vlastnom imaní vykázaný zisk alebo strata z hedgingového nástroja v rámci hedgingu peňažných tokov, cez výkaz zmien vlastného imania, jednotka zverejní:*

(a) *sumu, ktorá bola takto vykazovaná vo vlastnom imaní počas bežného obdobia;*

(b) *sumu, ktorá bola odstránená z vlastného imania a vykázaná v čistom zisku alebo strate za dané obdobie;*

a

(c) *sumu, ktorá bola odstránená z vlastného imania počas bežného obdobia a zahrnutá do prvotného ocenenia akvizíčných nákladov alebo inej účtovnej hodnoty nefinančného majetku alebo nefinančného záväzku v rámci hedgovanej veľni pravdepodobnej predpokladanej transakcie.*

Termíny, podmienky a účtovné metódy

60. *Pre každú triedu finančného majetku, finančného záväzku a majetkového nástroja jednotka zverejní:*

(a) *informácie o rozsahu a charaktere finančných nástrojov, vrátane významných termínov a podmienok, ktoré môžu vplyvať na veľkosť, časovosť a istotu budúcich peňažných tokov;*

a

(b) *uplatňované účtovné metódy, vrátane kritérií na vykázanie a použitú základňu oceňovania.*

61. *Ako súčasť zverejnenia účtovných zásad jednotky jednotka zverejní v rámci každej kategórie finančného majetku informáciu o tom, či sa bežný spôsob nákupu a predaja finančného majetku účtuje k dátumu uskutočnenia obchodu alebo k dátumu vyrovnania (pozri IAS 39, odsek 38).*

62. *Zmluvné termíny a podmienky finančného nástroja sú dôležitým faktorom, vplývajúcim na veľkosť, časovosť a istotu budúcich peňažných príjmov a platieb účastníkmi nástroja. Ak sú finančné nástroje významné – či už jednotlivé alebo ako skupina – vo vzťahu k finančnej pozícii akejkoľvek jednotky alebo vo vzťahu k jej budúcim prevádzkovým výsledkom, ich podmienky sa zverejňujú. Ak žiadny jednotlivý nástroj nie je individuálne významný pre budúce peňažné toky konkrétnej jednotky, základné vlastnosti nástrojov sú opísané odkazmi na vhodné zoskupenie podobných nástrojov.*

63. *Ak finančné nástroje, držané alebo vydané jednotkou, buď individuálne alebo ako trieda, tvoria potenciálne významné vystavenie sa rizikám, opísaným v odseku 52, termíny a podmienky, ktoré opodstatňujú zverejnenie, obsahujú:*

(a) *základnú, uvádzanú, menovitú alebo inú podobnú hodnotu, ktorá pre niektoré derivátové nástroje, ako sú úrokové swapy, môže byť sumou (nazývanou abstraktnou sumou), z ktorej vychádzajú budúce platby;*

(b) *dátum splatnosti, uplynutia alebo vykonania;*

(c) *opcie skorého vyrovnania, držané hociktorým z účastníkov nástroja, vrátane obdobia, v ktorom, alebo dátumu, ku ktorému možno opcie realizovať a realizačnú cenu alebo rozsah cien;*

- (d) opcie, držané hociktorým z účastníkov nástroja na konverziu nástroja do, alebo výmenu za, iný finančný nástroj alebo nejaký iný majetok alebo záväzok, vrátane obdobia, v ktorom, alebo dátumu, ku ktorému možno opcie realizovať a pomer(y) konverzie alebo výmeny;
- (e) veľkosť a časovosť plánovaných budúcich peňažných príjmov a platieb istiny nástroja, vrátane splátkového kalendára a každého fondu k umoreniu pôžičky alebo podobnej požiadavky;
- (f) stanovenú sadzbu alebo veľkosť úroku, dividend alebo inej pravidelnej návratnosti istiny a časového harmonogramu splátok;
- (g) záruka držaná, v prípade finančného majetku, alebo pozastavená, v prípade finančného záväzku;
- (h) v prípade nástroja, pre ktorý sú peňažné toky vedené v mene odlišnej od vykazovanej meny jednotky, danú menu, v ktorej sú príjmy a platby požadované;
- (i) v prípade nástroja, ktorý umožňuje výmenu, informácie opísané v položkách (a) až (h) pre nástroj, ktorý bude nadobudnutý výmenou;

a

- (j) každú podmienku nástroja alebo súvisiacu dohodu, ktorá, ak je porušená, by významne zmenila ktorúkoľvek z ostatných podmienok (napríklad maximálny pomer dlhu k vlastnému imaniu v dohode o dlžobnom úpise, ktorá, ak je porušená, by spôsobila okamžitú splatnosť a zaplatenie celej istiny pôžičky dlžobného úpisu).

64. Ak sa súvahová prezentácia finančného nástroja odlišuje od právnej formy daného nástroja, požaduje sa od jednotky vysvetliť v poznámkach k výkazom účtovnej závierky charakter nástroja.
65. Užitočnosť informácií o rozsahu a charaktere finančných nástrojov sa zvýši, ak zvýrazňuje každý vzťah medzi jednotlivými nástrojmi, ktorý môže vplyvať na veľkosť, časovosť alebo istotu budúcich peňažných tokov jednotky. Napríklad je dôležité zverejniť hedgingový vzťah, ktorý by mohol existovať, ak jednotka vlastní investície do akcií, pre ktoré obstarala predajnú opciu. Rozsah, do ktorého je vystavenie sa riziku zmenené vzťahom medzi majetkom a záväzkami, môže byť zrejмый pre používateľov účtovnej závierky z druhov informácií, opísaných v odseku 63, avšak za určitých okolností môžu byť nevyhnutné ďalšie zverejnenia.
66. Jednotka v súlade s IAS 1 zverejňuje všetky významné účtovné metódy vrátane všeobecných adoptovaných zásad a metódy uplatňovania týchto zásad na transakcie, iné udalosti a podmienky, k výskytu ktorých dochádza pri obchodnej činnosti jednotky. V prípade finančných nástrojov tieto zverejnenia zahŕňajú:
- (a) kritériá, ktoré sa uplatňujú pri rozhodovaní, kedy vykazovať finančný majetok alebo finančný záväzok a kedy jeho vykazovanie ukončiť;
 - (b) základňu oceňovania uplatňovanú na finančný majetok a finančné záväzky pri prvotnom a následnom vykazovaní;
- a
- (c) základ, podľa ktorého sú výnosy a náklady, vznikajúce z finančného majetku a finančných záväzkov, vykázané a ocenené.

IAS 32

Riziko úrokovej sadzby

67. **Za každú triedu finančného majetku a finančného záväzku, vykázaného i nevykázaného, jednotka by mala zverejniť informácie o vlastnom vystavení sa úrokovému riziku, vrátane:**

(a) **dátumu zmluvného preценenia alebo dátumu splatnosti, ktorýkoľvek nastane skôr;**

a

(b) **v prípade použiteľnosti - platných úrokových sadzieb.**

68. Jednotka poskytuje informácie, týkajúce sa jej vystaveniu sa vplyvom budúcich zmien v prevládajúcej úrovni úrokových sadzieb. Zmeny v trhových úrokových sadzbách majú priamy vplyv na zmluvne určené peňažné toky, spojené s niektorým finančným majetkom a finančnými záväzkami (úrokové riziko peňažných tokov), a na ostatné reálne hodnoty (úrokové riziko reálnej hodnoty).

69. Informácie o dátumoch splatnosti alebo dátumoch preценenia, ak sú skôr, naznačujú dĺžku obdobia, v rámci ktorého sú úrokové sadzby fixné, a informácie o platných úrokových sadzbách naznačujú úroveň, v rámci ktorých sa fixujú. Zverejnenie takýchto informácií poskytuje používateľom účtovnej závierky základ pre zhodnotenie cenového rizika úrokovej sadzby, ktorému je jednotka vystavená, a teda možnosti pre zisk alebo stratu. Pre nástroje, ktoré sa preceňujú podľa trhovej úrokovej sadzby pred splatnosťou, je zverejnenie obdobia až do nasledujúceho preценenia dôležitejšie, ako zverejnenie obdobia splatnosti.

70. Ako dodatok k informáciám o dátumoch zmluvného preceňovania a splatnosti si jednotka môže zvoliť zverejnenie informácií o očakávaných dátumoch preceňovania alebo splatnosti, ak sa tieto dátumy podstatne odlišujú od zmluvných dátumov. Takéto informácie môžu byť obzvlášť relevantné vtedy, keď napríklad je jednotka schopná s objektívnou spoľahlivosťou predpovedať výšku fixnej miery hypotekárnych úverov, ktoré budú splatené do termínu splatnosti, a ak používa tieto údaje ako základ pre riadenie svojho vystavenia sa riziku úrokovej miery. Dodatočné informácie zahŕňajú zverejnenie skutočnosti, že vychádzajú z očakávaní manažmentu ohľadom budúcich prípadov, a vysvetľujú predpoklady utvorené o dátumoch preceňovania a splatnosti, a ako sa tieto predpoklady odlišujú od zmluvných dátumov.

71. Jednotka označuje, ktoré z jej finančného majetku a finančných záväzkov sú:

(a) vystavené riziku reálnej hodnoty úrokovej miery, ako je finančný majetok a finančné záväzky s fixnou úrokovou mierou;

(b) vystavené úrokovému riziku peňažných tokov, ako je finančný majetok a finančné záväzky s pohyblivou úrokovou mierou, ktorá sa mení podľa zmeny trhových sadzieb;

a

(c) nie sú priamo vystavené úrokovému riziku, ako sú niektoré investície do majetkových nástrojov.

72. Požiadavky v odseku 67(b) platia pre dlhopisy, zmenky, pôžičky a podobné finančné nástroje, obsahujúce budúce platby, ktoré vytvárajú výnos pre držiteľa a náklady pre emitenta, odzrkadľujú časovú hodnotu peňazí. Požiadavky sa neuplatňujú na finančné nástroje, akými sú investície do majetkových nástrojov a derivátové nástroje, ktoré nie sú oceňované stanovenou platnou úrokovou sadzbou. Napríklad zatiaľ čo nástroje, ako sú derivátové úrokové nástroje, vrátane swapov, forwardových zmlúv a opcí, sú vystavené riziku reálnej hodnoty alebo peňažných tokov zo zmien v trhových úrokových sadzbách, zverejnenie platnej úrokovej sadzby sa nevyžaduje. Avšak pri poskytovaní informácií o platnej úrokovvej miere jednotka zverejňuje vplyv hedgingových transakcií (napríklad úrokové swapy) na jej úrokové riziko.

73. Jednotka sa môže vystaviť úrokovému riziku v dôsledku transakcie, v rámci ktorej sa v súvahe jednotky nevykazuje žiadny finančný majetok alebo finančný záväzok. Za takýchto okolností jednotka zverejňuje informácie, ktoré umožnia používateľom jej účtovnej závierky pochopiť charakter a rozsah takéhoto vystavenia sa riziku. Ak má napríklad jednotka záväzok požičať zdroje s fixnou úrokovou sadzbou, zverejnenie bežne zahŕňa istinu, úrokovú sadzbu a obdobie do splatnosti sumy, ktorá sa má požičať a významné podmienky transakcie, ktoré spôsobia vznik situácie, v rámci ktorej sa jednotka vystaví úrokovému riziku.
74. Charakter podnikania jednotky a rozsah jej činností vo finančných nástrojoch určuje, či informácie o riziku úrokovej miery sú prezentované v ústnej forme, tabuľkami, alebo používaním kombinácie oboch spôsobov. Ak jednotka disponuje rôznymi finančnými nástrojmi vystavenými riziku reálnej hodnoty alebo riziku peňažných tokov úrokovej miery, môže uplatňovať jeden alebo viacero nasledujúcich prístupov pre prezentovanie informácií:
- (a) Účtovné hodnoty finančných nástrojov vystavených cenovému riziku úrokovej miery sa môžu prezentovať v tabuľkovej forme, zoskupené podľa toho, či sú zmluvne splatné alebo preceňované v nasledujúcich obdobiach po dátume zostavenia súvahy:
- (i) jeden rok alebo menej;
 - (ii) viac než jeden rok ale menej než dva roky;
 - (iii) viac než dva roky ale menej než tri roky;
 - (iv) viac než tri roky ale menej než štyri roky;
 - (v) viac než štyri roky ale menej než päť rokov;
 - (vi) viac než päť rokov.
- b) Ak má na výnosnosť jednotky významný vplyv úroveň jej vystavenia sa cenovému riziku úrokovej miery alebo zmeny v takomto vystavení sa, sú žiaduce detailnejšie informácie. Jednotka – napríklad banka – môže zverejniť napríklad samostatné zoskupenie účtovných hodnôt finančných nástrojov so zmluvnou splatnosťou alebo preceňovaním:
- (i) jeden mesiac alebo menej po dátume zostavenia súvahy;
 - (ii) viac než jeden mesiac ale menej než tri mesiace po dátume zostavenia súvahy;
 - a
 - (iii) viac než tri mesiace ale menej než dvanásť mesiacov po dátume zostavenia súvahy.
- (c) Podobne, jednotka môže označiť svoje vystavenie sa riziku peňažných tokov úrokovej miery prostredníctvom tabuľky, označujúcej agregovanú účtovnú hodnotu skupín finančného majetku s pohyblivou mierou a finančných záväzkov splatných v rámci rôznych budúcich časových období.
- (d) Informácie o úrokovej sadzbe možno zverejniť pre jednotlivé finančné nástroje. Prípadne je možné pre každú triedu finančných nástrojov zverejniť vážené priemerné sadzby alebo rozsah sadzieb. Jednotka zoskupuje nástroje vedené v rôznych menách, alebo majúce podstatne odlišné úverové riziká, do osobitných tried, ak na základe týchto faktorov vznikajú nástroje, majúce podstatne odlišné platné úrokové miery.

IAS 32

75. Za určitých okolností jednotka môže byť schopná poskytovať užitočné informácie o svojom vystavení sa rizikám úrokovej miery označením vplyvu hypotetickej zmeny trhových úrokových mier na reálnu hodnotu svojich finančných nástrojov a budúce výnosy a peňažné toky. Takéto informácie môžu vychádzať napríklad z predpokladanej jednoprotcentnej (100 základných bodov) zmeny trhových úrokových sadzieb, ku ktorej došlo k dátumu zostavenia súvahy. Vplyvy zmeny úrokových sadzieb zahŕňajú zmeny v úrokových výnosoch a nákladoch súvisiacich s finančnými nástrojmi s plávajúcou sadzbou a ziskoch alebo stratách, vyplývajúcich zo zmien v reálnej hodnote nástrojov s fixnou mierou. Vykazovaná citlivosť úrokovej miery môže byť obmedzená na priame vplyvy zmeny úrokovej miery na úročené finančné nástroje vykazované k dátumu zostavenia súvahy, keďže nepriame vplyvy zmeny miery na finančných trhoch a v jednotlivých jednotkách nemožno bežne spoľahlivo predpovedať. Pri zverejňovaní informácií o citlivosti úrokovej miery jednotka označuje základ, podľa ktorého pripravila informácie, vrátane všetkých významných predpokladov.

Úverové riziko

76. **Za každú triedu finančného majetku a ďalšej úverovej angažovanosti jednotka zverejní informácie o vystavení sa úverovému riziku vrátane:**

(a) **sumy, ktorá najvernejšie odráža jeho maximálne vystavenie sa úverovému riziku k dátumu zostavenia súvahy, neberúc do úvahy reálnu hodnotu akejkoľvek záruky v prípade, ak ostatní účastníci zlyhajú pri plnení svojich povinností v rámci finančného nástroja;**

a

(b) **významnú koncentráciu úverového rizika.**

77. Jednotka uvádza informácie o úverovom riziku za účelom umožnenia používateľom jej účtovnej závierky zhodnotiť rozsah, do akého by zlyhanie protistrán splniť svoje záväzky mohlo znížiť budúce príjmy peňažných tokov z finančného majetku vykazovaného k dátumu zostavenia súvahy alebo odľahčenie peňažných tokov z iných úverových angažovaností (napríklad úverový derivát alebo vystavená záruka na záväzok tretej strany). Takéto zlyhanie vytvárajú stratu vykazovanú v zisku alebo strate jednotky. Odsek 76 nevyžaduje od jednotky zverejnenie vyhodnotenia možnosti vzniku budúcej straty.

78. Dôvody zverejnenia súm, vystavených úverovému riziku, bez ohľadu na potenciálne náhrady z realizácie záruky („maximálne vystavenie sa jednotky úverovému riziku“) sú:

(a) poskytovať používateľom účtovnej závierky konzistentné ocenenie o súm, vystavených úverovému riziku, pre finančný majetok a inú úverovú angažovanosť;

a

(b) vziať do úvahy možnosť, že maximálne vystavenie sa strate sa môže líšiť od účtovnej hodnoty finančného majetku vykazovaného k dátumu zostavenia súvahy.

79. V prípade finančného majetku vystaveného riziku úveru, účtovná hodnota majetku v súvahe bez každej použiteľnej rezervy na stratu, obvykle predstavuje sumu vystavenú úverovému riziku. Napríklad v prípade úrokového swapu vedeného v reálnej hodnote, predstavuje maximálne vystavenie sa strate k dátumu zostavenia súvahy obvykle účtovnú hodnotu, keďže táto predstavuje náklady, v bežných trhových mierach, na nahradenie swapu v prípade zlyhania. Za týchto okolností nie je nevyhnutné žiadne dodatočné zverejnenie nad rámec toho, ktoré poskytuje súvahe. Na druhej strane sa maximálna potenciálna strata jednotky z niektorých finančných nástrojov môže zásadne líšiť od ich účtovnej hodnoty a od iných zverejnených súm, akými sú napríklad ich reálna hodnota alebo výška istiny. V takýchto podmienkach je nevyhnutné dodatočné zverejnenie kvôli splneniu požiadaviek odseku 76(a).

80. Finančný majetok, predmet zákonne vymáhateľného práva kompenzácie voči finančnému záväzku, nie je prezentovaný v súvahe čisto bez záväzku, s výnimkou kedy sa vyrovnanie uskutoční podľa zámeru na základe výslednej hodnoty alebo súbežne. Bez ohľadu na vyššie uvedené jednotka zverejňuje existenciu zákonného práva na kompenzáciu pri poskytovaní informácií v súlade s odsekom 76. Napríklad, ak sú splatné príjmy tržieb jednotky z realizácie finančného majetku pred vyrovnaním finančného záväzku v tej istej alebo väčšej sume, voči ktorej má jednotka zákonné právo kompenzácie, jednotka je schopná realizovať toto právo na kompenzáciu z dôvodu vyhnutia sa strate v prípade zlyhania zmluvnej strany. Ak však jednotka reaguje, alebo je pravdepodobné, že bude reagovať na zlyhanie predĺžením termínu pre finančný majetok, vystavenie sa riziku úveru by existovalo, ak by revidované termíny boli také, že oneskorenie inkasa tržieb sa očakáva až po dátume, ku ktorému sa vyžaduje vyrovnanie záväzku. Na informovanie používateľov účtovnej závierky do rozsahu, v ktorom sa vystavenie úverovému riziku v konkrétnom časovom okamihu znížilo, jednotka zverejňuje existenciu a vplyv práva na kompenzáciu, keď sa očakáva získanie finančného majetku v súlade s jej termínmi. Keď je finančný záväzok, voči ktorému existuje právo na kompenzáciu, splatný skôr než finančný majetok, jednotka je vystavená úverovému riziku na celú účtovnú hodnotu majetku, ak zmluvná strana zlyhá po tom, ako bol záväzok vyrovnaný.
81. Jednotka mohla vstúpiť do jednej alebo viacerých hlavných rámcových dohôd, ktoré slúžia na zmierňovanie jej vystavenia sa úverovej strate, avšak nespĺňajú kritériá na kompenzáciu. Ak hlavná rámcová dohoda významne znižuje riziko úveru, spojené s finančným majetkom nekompenzovaným voči finančnému záväzku tej istej zmluvnej strany, jednotka poskytuje dodatočné informácie, týkajúce sa vplyvu danej dohody. Takéto zverejnenie naznačuje, že:
- (a) riziko úveru, spojené s finančným majetkom, ktorý je predmetom hlavnej rámcovej dohody, je eliminované iba do rozsahu, v ktorom finančné záväzky, splatné tej istej zmluvnej strane, budú vyrovnané potom, ako je majetok realizovaný;
- a
- (b) rozsah, v ktorom je celkové vystavenie sa jednotky riziku úveru znížené prostredníctvom hlavnej rámcovej dohody, sa môže významne meniť v krátkom období po dátume zostavenia súvahy, pretože vystavenie je ovplyvňované každou transakciou, ktorá je predmetom dohody.

Je taktiež žiaduce, aby jednotka zverejnila podmienky svojich hlavných rámcových dohôd, ktoré stanovujú rozsah zníženia v rámci jej úverového rizika.

82. Jednotka sa môže vystaviť úverovému riziku v dôsledku transakcie, v rámci ktorej sa v súvahe nevykazuje žiadny finančný majetok – napríklad v prípade finančnej záruky alebo zmluvy o úverovom deriváte. Ručenie za záväzok inej strany vytvára záväzok a ručiteľa vystavuje úverovému riziku, ktoré sa berie na zreteľ pri zverejňovaní vyžadovanom odsekom 76.
83. Koncentrácie úverového rizika sa zverejňujú, ak nie sú uvedené v ostatných zverejneniach o charaktere a finančnej situácii podnikania a ak majú za následok značné vystavenie sa strate v prípade zlyhania iných zmluvných strán. Identifikácia takýchto koncentrácií vyžaduje úsudok manažmentu berúceho na zreteľ okolnosti jednotky a jej dlžníkov. IAS 14 *Vykazovanie o segmentoch* poskytuje užitočný návod na identifikovanie priemyselných a geografických segmentov, v rámci ktorých môže vzniknúť koncentrácia rizika úveru.
84. Koncentrácia rizika úveru môže vzniknúť z vystavenia sa jedinému dlžníkovi alebo skupine dlžníkov, majúcich podobné črty, ako napríklad, že ich schopnosť splniť záväzky bude ovplyvnená podobne zmenami v ekonomike alebo inými podmienkami. Charakteristiky, ktoré môžu dať podnet ku vzniku koncentrácie rizika, zahŕňajú charakter činnosti, vykonávaných dlžníkmi, ako je odvetvie, v ktorom fungujú, geografická oblasť, v ktorej sú činnosti uskutočňované, a úroveň úveruschopnosti skupín dlžníkov. Napríklad výrobca zariadenia pre ropný a plynárenský priemysel bude mať bežne účty pohľadávok z obchodného styku za predaj svojich výrobkov, pri ktorom je riziko neplatenia ovplyvnené ekonomickými zmenami v ropnom a plynárenskom priemysle. Banka, ktorá bežne požičiava v medzinárodnom meradle, môže mať významné sumy pôžičiek neuhradené od menej rozvinutých krajín a schopnosť banky získať úhrady týchto pôžičiek môže byť negatívne ovplyvnená miestnymi ekonomickými podmienkami.

IAS 32

85. Zverejnenie koncentrácií rizika úveru zahŕňa opis spoločnej charakteristiky, ktorá identifikuje každú koncentráciu a veľkosť maximálneho vystavenia sa úverovému riziku, spojenému so všetkým finančným majetkom disponujúcim touto črtou.

Reálna hodnota

86. **S výnimkou ustanovení odseku 90, jednotka pre každú triedu finančného majetku a finančných záväzkov zverejní reálnu hodnotu tejto triedy majetku a záväzkov spôsobom, ktorý umožní porovnanie reálnej hodnoty s účtovnou hodnotou v súvahe. (IAS 39 uvádza návod na stanovenie reálnej hodnoty.)**
87. Informácie o reálnej hodnote sú široko používané pre účely podnikania pri určovaní celkovej finančnej situácie jednotky a pri rozhodovaní o jednotlivých finančných nástrojoch. Sú taktiež relevantné pre mnohé rozhodnutia používateľov účtovnej závierky, keďže za mnohých okolností odrážajú posúdenie finančných trhov z hľadiska súčasnej hodnoty očakávaných budúcich peňažných tokov, vzťahujúcich sa na daný nástroj. Informácie o reálnej hodnote umožňujú porovnávať finančné nástroje, majúce v podstate tie isté ekonomické charakteristiky, bez ohľadu na ich účel, a komu a kým boli vydané alebo nadobudnuté. Reálne hodnoty poskytujú neutrálny základ pre hodnotenie manažérskeho spravovania, naznačením vplyvov jeho rozhodnutí nakúpiť, predať alebo držať finančný majetok, a vyvolať, zachovať, alebo uvoľniť finančné záväzky. Ak jednotka neocení finančný majetok alebo finančný záväzok vo svojej súvahe v reálnej hodnote, poskytuje informácie o reálnej hodnote prostredníctvom dodatočných zverejnení.
88. Pokiaľ ide o finančné nástroje, akými sú napríklad krátkodobé obchodné pohľadávky a záväzky, v prípade, že účtovná hodnota predstavuje primeraný odhad reálnej hodnoty, nevyžaduje sa zverejniť reálnu hodnotu.
89. Pri zverejňovaní reálnych hodnôt jednotka zoskupí finančný majetok a finančné záväzky do tried a vykoná ich kompenzáciu len do takého rozsahu, v akom sú kompenzované ich zodpovedajúce účtovné hodnoty v súvahe.
90. **Ak sa investície do nekótovaných majetkových nástrojov alebo prepojených derivátových nástrojov oceňujú v súlade s IAS 39 v nákladoch z toho dôvodu, že ich reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť, túto skutočnosť treba zverejniť spolu s popisom finančných nástrojov, ich účtovnej hodnoty, vysvetlením, prečo sa ich reálna hodnota nedá spoľahlivo oceniť a ak je to možné, aj rozsahom odhadov, v rámci ktorých sa ich reálna hodnota veľmi pravdepodobne nachádza. Okrem toho ak je finančný majetok, ktorého predchádzajúca reálna hodnota nemohla byť spoľahlivo ocenená, predaný, účtovná hodnota takéhoto finančného majetku v čase predaja, a veľkosť vykázaného zisku alebo straty by sa mali zverejniť.**
91. Ak sa investície do nekótovaných majetkových nástrojov alebo prepojených derivátových nástrojov oceňujú v nákladoch v súlade s IAS 39 z toho dôvodu, že ich reálnu hodnotu nemožno spoľahlivo oceniť, informácie o reálnej hodnote ustanovené v odsekoch 86 a 92 sa zverejňovať nemusia. Namiesto toho sa uvádzajú informácie, ktoré pomôžu používateľom účtovnej závierky vytvoriť si vlastný úsudok o rozsahu možných odlišností medzi účtovnou hodnotou takéhoto finančného majetku a finančných záväzkov a ich reálnou hodnotou. Navyše na vysvetlenie základných charakteristík finančných nástrojov, ktoré sa vzťahujú na ich hodnotu a dôvodu nezverejnenia ich reálnych hodnôt sa poskytujú informácie o trhu pre tieto nástroje. V niektorých prípadoch termíny a podmienky nástrojov, zverejnených v súlade s odsekom 60, môžu predstavovať dostatočné informácie. Ak existuje vhodný základ pre takéto konanie, manažment môže naznačiť svoj názor na vzťah medzi reálnou hodnotou a účtovnou hodnotou finančného majetku a finančných záväzkov, pri ktorých nie je schopný spoľahlivo určiť reálnu hodnotu.
92. **Jednotka zverejní:**
- (a) **metódy a významné predpoklady uplatňované pri stanovovaní reálnych hodnôt finančného majetku a finančných záväzkov osobitne pre významné triedy finančného majetku a finančných záväzkov. (Odsek 55 uvádza návod na stanovenie tried finančného majetku.)**

- (b) či sa reálne hodnoty finančného majetku a finančných záväzkov stanovujú priamo vcelku alebo po častiach a to odkazom na publikované cenové kotácie na aktívnom trhu, alebo či sa odhadujú pomocou metódy ohodnotenia (pozri IAS 39, odseky AG71 – AG79).
- (c) či účtovná závierka obsahuje finančné nástroje ocenené reálnou hodnotou, stanovenou vcelku alebo po častiach pomocou metódy ohodnotenia a vychádzajúcou z predpokladov, ktoré nie sú podporované zistiteľnými trhovými cenami alebo sadzbami. Ak by zmena ktoréhokoľvek takéhoto predpokladu na primerane možnú alternatívu vyústila do zásadne odlišnej reálnej hodnoty, jednotka uvedie tento fakt a zverejní vplyv škály primerane možných alternatívnych predpokladov na reálnu hodnotu. Za týmto účelom by sa významnosť mala posudzovať vo vzťahu k zisku alebo strate a k celkovým aktívam a celkovým pasívam.
- (d) celkovú sumu zmeny v odhadovanej reálnej hodnote pomocou metódy ohodnotenia, ktorá bola počas účtovného obdobia vykázaná v zisku alebo strate.

93. Zverejnenie informácií o reálnej hodnote obsahuje zverejnenie použitej metódy použitej pri stanovení reálnej hodnoty a všetky významné predpoklady vytvorené pri jej používaní. Jednotka napríklad zverejní informácie o predpokladoch týkajúcich sa sadzieb za predčasné splatenie, sadzieb odhadovaných úverových strát a úrokových alebo diskontných sadzieb, ak sú takéto informácie významné.

Ostatné zverejnenia

Ukončenie vykazovania

94. (a) *Jednotka mohla byť previesť finančný majetok (pozri odsek 18 IAS 39) alebo vstúpiť do typu zmluvy uvedenej v odseku 19 IAS 39 takým spôsobom, že zmluva nespĺní podmienky jej zaradenia do kategórie prevodu finančného majetku. Ak jednotka ďalej pokračuje vo vykazovaní všetkého majetku alebo pokračuje vo vykazovaní majetku do rozsahu pokračujúcej angažovanosti jednotky (pozri IAS 39, odseky 29 a 30), pre každú triedu finančného majetku zverejní:*
- (i) *charakter takéhoto majetku;*
- (ii) *charakter rizík a odmien, týkajúcich sa vlastníctva, voči ktorým je jednotka aj naďalej vystavená;*
- (iii) *ak jednotka pokračuje vo vykazovaní všetkého majetku, zverejní účtovnú hodnotu majetku a prídruženého záväzku;*
- a*
- (iv) *ak jednotka pokračuje vo vykazovaní tohto majetku do rozsahu svojej pokračujúcej angažovanosti, zverejní celkovú sumu majetku, sumu majetku, ktorú naďalej vykazuje a účtovnú hodnotu prídruženého záväzku.*

Záruka

94. (b) *Jednotka zverejní účtovnú sumu finančného majetku založeného ako záruku za záväzky, účtovnú sumu finančného majetku založeného ako záruku za podmienené záväzky, a (konzistentne v súlade s odsekmi 60(a) a 63(g)) akékoľvek podstatné podmienky týkajúce sa majetku založeného ako záruky.*
- (c) *Ak jednotka prijala záruku, ktorú je možno predat' alebo opätovne zastaviť v prípade absencie zlyhania majiteľa záruky, zverejní:*
- (i) *reálnu hodnotu prijatej záruky (finančný a nefinančný majetok);*

IAS 32

- (ii) reálnu hodnotu ktorejkoľvek záruky predanej alebo opätovne zastavenej, ako aj skutočnosť, či má jednotka povinnosť ju vrátiť;

a

- (iii) akékoľvek podstatné podmienky súvisiace s použitím záruky jednotkou (konzistentne v súlade s odsekmi 60(a) a 63(g)).

Zložené finančné nástroje s viacerými vloženými derivátovými nástrojmi

94. (d) Ak jednotka vydala nástroj obsahujúci záväzkový a majetkový komponent (pozri odsek 28) a nástroj obsahuje viacero vložených derivátových črt, ktorých hodnoty sú nezávislé (napríklad konvertibilný dlhový nástroj s možnosťou jeho kúpy), zverejní existenciu týchto črt a efektívnu úrokovú sadzbu záväzkového komponentu (bez akýchkoľvek vložených derivátov, ktoré sa účtujú osobitne).

Finančný majetok a finančné záväzky v reálnej hodnote v zisku alebo strate (pozri tiež odsek AG40)

94. (e) Jednotka zverejní účtovné hodnoty finančného majetku a finančných záväzkov, ktoré:

- (i) sú klasifikované ako držané na obchodovanie;

a

- (ii) boli po prvotnom vykázaní jednotkou označené ako finančný majetok a finančné záväzky v reálnej hodnote v zisku alebo strate (tzn. tie, ktoré nie sú finančnými nástrojmi držané na obchodovanie).

- (f) Ak jednotka označila finančný záväzok v reálnej hodnote v zisku alebo strate, zverejní:

- (i) výšku zmeny v reálnej hodnote záväzku, ktorá nesúvisí so zmenami základnej úrokovej sadzby (napr. LIBOR);

a

- (ii) rozdiel medzi účtovnou hodnotou záväzku a sumou, ktorú by jednotka musela zmluvne zaplatiť pri splatnosti držiteľovi záväzku.

Preklasifikovanie

94. (g) Ak jednotka preklasifikovala finančný majetok z ocenenia v reálnej hodnote na majetok ocenený v upravenej cene obstarania (pozri IAS 39, odsek 54), musí zverejniť dôvod takéhoto preklasifikovania.

Výkaz ziskov a strát a vlastné imanie

94. (h) Jednotka zverejní významné položky výnosov, nákladov, ziskov a strát, vznikajúcich z finančného majetku a finančných záväzkov, či už sú zahrnuté do čistého zisku alebo straty, alebo sú samostatnými prvkami vlastného imania. Za týmto účelom bude zverejnenie obsahovať minimálne nasledujúce položky:

- (i) celkový úrokový výnos a celkové úrokové náklady (vypočítané pomocou metódy efektívnej úrokovej miery) finančného majetku a finančných záväzkov, ktoré nie sú ocenené v reálnej hodnote v zisku alebo strate;

- (ii) *pri finančnom majetku k dispozícii na predaj – sumu zisku alebo straty vykázanú priamo vo vlastnom imaní počas účtovného obdobia a sumu, ktorú odobral z vlastného imania a vykázal v zisku alebo strate za dané účtovné obdobie;*

a

- (iii) *sumu úrokových výnosov akumulovaných v rámci finančného majetku so zníženou hodnotou v súlade s IAS 39, odsek AG93.*

Zníženie hodnoty

94. (i) *Jednotka zverejní charakter a veľkosť každej straty zo zníženia hodnoty vykazanej pre finančný majetok, osobitne za každú významnú triedu finančného majetku (odsek 55 poskytuje návod na určenie tried finančného majetku).*

Zlyhania a porušenia

94. (j) *Vzhľadom na akékoľvek zlyhania v oblasti istiny, úroku, umorovacieho fondu alebo ustanovení týkajúcich sa spätného odkúpenia počas úrokového obdobia a týkajúce sa splatných pôžičiek vykazovaných k dátumu zostavenia súvahy, ako aj na akékoľvek iné porušenia počas obdobia platnosti úverovej zmluvy, ak tieto porušenia umožňujú veriteľovi požiadať o splatnosť (s výnimkou porušení, ktoré sa odstránili alebo vzhľadom na ktoré došlo k úprave podmienok zmluvy k alebo pred súvahovým dátumom) jednotka zverejní:*

- (i) *detaily takýchto porušení;*

- (ii) *sumu vykazovanú k dátumu zostavenia súvahy a týkajúcu sa splatných pôžičiek, vo vzťahu ku ktorým došlo k porušeniu;*

a

- (iii) *vzhľadom na sumy zverejnené v súlade s bodom (ii) jednotka zverejní, či došlo k odstráneniu porušenia alebo k následným rokovaniam, zameraným na úpravu podmienok zmluvy pred dátumom povolenia vydať účtovnú závierku.*

95. *Za účelom zverejnenia informácií o porušeníach úverových zmlúv v súlade s odsekom 94(j) zahŕňajú splatné úvery emitované dlhové nástroje a finančné záväzky iné, než krátkodobé obchodné záväzky splatné v rámci bežných úverových podmienok. Ak počas účtovného obdobia došlo k takémuto porušeniu a porušenie nebolo odstránené alebo nedošlo k prerokovaniu podmienok zmluvy do dátumu zostavenia súvahy, vplyv takéhoto porušenia na klasifikáciu záväzku ako obežného alebo neobežného sa stanovuje v súlade s IAS 1.*

DÁTUM ÚČINNOSTI

96. *Jednotka bude uplatňovať tento štandard počas ročných období začínajúcich 1. januára 2005 alebo neskôr. Povoľuje sa aj včasnejšie uplatňovanie. Jednotka nebude uplatňovať tento štandard počas ročných období začínajúcich pred 1. januárom 2005, pokiaľ taktiež uplatňuje IAS 39 (vydaný v decembri 2003). Ak jednotka uplatňuje tento štandard pre obdobia začínajúce pred 1. januárom 2005, musí túto skutočnosť zverejniť.*
97. *Tento štandard sa bude uplatňovať spätne.*

ZRUŠENIE ĎALŠÍCH VYHLÁSENÍ

98. *Tento štandard nahrádza IAS 32 Finančné nástroje: Zverejňovanie a prezentácia revidovaný v roku 2000.*

IAS 32

99. Tento štandard nahrádza nasledujúce interpretácie:
- (a) SIC-5 *Klasifikácia finančných nástrojov — Rezervy na podmienené vyrovnanie*;
 - b) SIC-16 *Akciový kapitál — Znovu získané vlastné majetkové nástroje (vlastné akcie)*;
 - a
 - (c) SIC-17 *Vlastné imanie — Náklady na transakciu s vlastným imaním*.
100. Tento štandard ruší návrh interpretácie SIC D34 *Finančné nástroje — Nástroje alebo práva spätne odkúpiteľné držiteľom*.
-

PRÍLOHA A

IAS 32

Aplikačné usmernenie IAS 32 Finančné nástroje: Zverejnenie a prezentácia

Táto príloha tvorí neoddeliteľnú súčasť štandardu.

AG1. Toto aplikačné usmernenie vysvetľuje uplatňovanie konkrétnych aspektov tohto štandardu.

AG2. Tento štandard sa nezaobera vykazovaním alebo oceňovaním finančných nástrojov. Požiadavky na vykazovanie a oceňovanie finančného majetku a finančných záväzkov sú uvedené v IAS 39 *Finančné nástroje: Vykazovanie a oceňovanie*.

Definície (odseky 11 – 14)*Finančný majetok a finančné záväzky*

AG3. Mena (peniaze v hotovosti) sú finančným majetkom, pretože predstavujú nástroj výmeny a sú z tohto dôvodu základom, podľa ktorého sú všetky transakcie oceňované a vykazované v účtovnej závierke. Vklad peňažnej hotovosti do banky alebo podobnej finančnej inštitúcie je finančným majetkom, pretože predstavuje zmluvné právo vkladajúceho na získanie peňažnej hotovosti z inštitúcie, alebo na vystavenie šeku alebo podobného nástroja, voči zostatku v prospech veriteľa, na platbu finančného záväzku.

AG4. Bežné príklady finančného majetku, predstavujúceho zmluvné právo na prijatie peňažnej hotovosti v budúcnosti, a zodpovedajúcich finančných záväzkov, predstavujúcich zmluvný záväzok na dodanie peňažnej hotovosti v budúcnosti, sú:

(a) účty záväzkov a pohľadávok z obchodného styku;

(b) prijaté a splatné zmenky;

(c) prijaté a poskytnuté úvery;

a

(d) prijaté a splatné obligácie.

V každom z prípadov zmluvné právo jednej strany na prijatie (alebo povinnosti na platenie) peňažnej hotovosti je zosúladené so zodpovedajúcou povinnosťou druhej strany na platenie (alebo práva na prijatie).

AG5. Iným typom finančného nástroja je taký, pre ktorý je ekonomický úžitok, ktorý bude prijatý alebo vydaný, finančným majetkom iným ako je peňažná hotovosť. Napríklad zmenka platená štátnymi obligáciami, dáva držiteľovi zmluvné právo na prijatie, a vydavateľovi zmluvnú povinnosť dodať štátne obligácie, a nie peňažnú hotovosť. Obligácie sú finančným majetkom, pretože predstavujú povinnosti vydávajúcej vlády platiť peňažnú hotovosť. Zmenka je z tohto dôvodu finančným majetkom držiteľa zmenky a finančným záväzkom vydavateľa zmenky.

AG6. „Večné“ úverové nástroje, ako sú „večné“ obligácie, dlhopisy a kapitálové zmenky, obvyčajne poskytujú držiteľovi zmluvné právo na príjem platieb na účet úrokov k stanoveným dátumom v rozsahu neurčitej budúcnosti, buď bez práva na príjem splátky istiny, alebo s právom na splatenie istiny podľa podmienok, ktoré spôsobujú, že je to veľmi nepravdepodobné alebo vo veľmi vzdialenej budúcnosti. Jednotka môže napríklad emitovať finančný nástroj, ktorý vyžaduje trvalé ročné splátky rovnajúce sa stanovenej úrokovej sadzbe 8 % uplatňovanej na nominálnu hodnotu alebo istinu 1 000 CU. (*) Predpokladaných 8 % je trhová úroková sadzba týkajúca sa vydaného nástroja, emitent predpokladá zmluvný záväzok realizovať budúce úrokové platby s reálnou hodnotou (aktuálna hodnota) 1 000 CU pri prvotnom vykázaní. Držiteľ a emitent nástroja príslušne disponujú finančným majetkom a finančným záväzkom.

(*) V tomto usmernení sú peňažné sumy denominované v „menových jednotkách“ (CU).

IAS 32

- AG7. Zmluvné právo alebo zmluvný záväzok na prijatie, doručenie alebo výmenu finančných nástrojov predstavuje finančný nástroj. Retazec zmluvných práv alebo zmluvných povinností spĺňa definíciu finančného nástroja v prípade, ak jednoznačne vedie k prijatiu hotovostnej platby alebo k akvizícii alebo emitovaniu majetkového nástroja.
- AG8. Schopnosť uplatniť zmluvné právo alebo požiadavku na splnenie zmluvnej povinnosti môže byť absolútna, alebo môže byť podmienená výskytom budúceho prípadu. Napríklad finančná zábezpeka je zmluvné právo veriteľa prijať peňažnú hotovosť od ručiteľa, a zodpovedajúca zmluvná povinnosť ručiteľa zaplatiť veriteľovi, ak dlžník zlyhá. Zmluvné právo a povinnosť existujú v dôsledku minulých transakcií alebo prípadov (predpoklad ručiteľa), dokonca i keď veriteľova schopnosť uplatniť svoje právo a požiadavku na ručiteľa, aby konal podľa svojej povinnosti, sú obe podmienené budúcim možným zlyhaním na strane dlžníka. Podmienené právo a povinnosť spĺňajú definíciu finančného majetku a finančného záväzku, aj keď sa na mnohý takýto majetok a záväzky nepoukazuje v účtovnej závierke.
- AG9. V súlade s IAS 17 *Lízingy* sa finančný lízing považuje primárne za nárok prenajímateľa na príjem, a povinnosť nájomcu platiť tok platieb, ktoré sú v podstate rovnaké, ako zmiešané splátky istiny a úrokov podľa úverovej zmluvy. Prenajímateľ radšej účtuje o svojich investíciách ako o prijatých splátkach podľa lízingovej zmluvy ako o prenatom majetku samom o sebe. Na druhej strane sa operatívny lízing považuje v prvom rade za neukončenú zmluvu, zaväzujúcu prenajímateľa poskytovať používanie majetku v budúcich obdobiach výmenou za poplatok, podobný platbe za službu. Prenajímateľ skôr pokračuje v účtovaní prenajímaného majetku samého o sebe ako o nejakej sume, prijatej v budúcnosti podľa zmluvy. V súlade s vyššie uvedeným sa finančný lízing považuje za finančný nástroj a operatívny lízing sa nepovažuje za finančný nástroj (s výnimkou vzhľadom na jednotlivé splátky súčasne splatné a platené).
- AG10. Hmotný majetok, ako sú zásoby, nehnuteľnosti, stroje a zariadenia, prenajatý majetok a nehmotný majetok, ako patenty a ochranné známky nie sú finančným majetkom. Kontrola takéhoto hmotného a nehmotného majetku vytvára príležitosť na vytváranie príjmov peňažnej hotovosti alebo iného majetku, avšak nedáva podnet ku vzniku prítomného práva na príjem peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku.
- AG11. Majetok, ako napríklad náklady budúcich období, pre ktoré je budúcim ekonomickým úžitkom skôr príjem tovarov alebo služieb ako právo na prijatie peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku, nie je finančným majetkom. Podobne položky, ako napríklad výnosy budúcich období a väčšina záručných záväzkov, nie sú finančnými záväzkami, pretože pravdepodobný odliv ekonomických úžitkov, súvisiacich s nimi, je dodanie tovarov alebo služieb skôr ako peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku.
- AG12. Záväzky alebo majetok, ktoré nemajú zmluvný charakter, ako napríklad dane z príjmov, ktoré vznikli ako výsledok zákonných požiadaviek uložených vládami, nie sú finančnými záväzkami alebo finančným majetkom. Účtovníctvom daní z príjmov sa zaoberá IAS 12 *Dane z príjmov*. Podobne implicitné záväzky definované v rámci IAS 37 *Rezervy, podmienené záväzky a podmienený majetok* nevyplývajú zo zmlúv a nie sú finančnými záväzkami.

Majetkové nástroje

- AG13. Príklady majetkových nástrojov zahŕňajú nepredajné bežné akcie, niektoré typy prioritných akcií (pozri odseky AG25 a AG26) a oprávnenia na akcie alebo upísané kúpne opcie, ktoré umožňujú držiteľovi upísať alebo nakúpiť fixný počet nepredajných bežných akcií emitujúcej jednotky výmenou za fixnú sumu peňažnej hotovosti alebo za iný finančný majetok. Povinnosť jednotky emitovať alebo kúpiť fixný počet svojich vlastných majetkových nástrojov výmenou za fixnú sumu peňažnej hotovosti alebo za iný finančný majetok predstavuje finančný nástroj jednotky. Ak však takáto zmluva obsahuje povinnosť jednotky zaplatiť peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok, taktiež dáva podnet k vytvoreniu záväzku za súčasnú hodnotu sumy spätného odkúpenia (pozri odsek AG27(a)). Emitent nepredajných bežných akcií preberá záväzok v prípade, ak formálne realizuje rozdelenie a stáva sa právne zaviazaný vo vzťahu k akcionárom tak učiniť. Toto by mohol byť prípad, nasledujúci po deklarácii dividendy alebo keď je jednotka v konkurze a všetok majetok, zostávajúci po splnení záväzkov, ostáva na distribúciu akcionárom.

- AG14. Nakúpená kúpna opcia alebo iný podobný kontrakt nadobudnutý jednotkou, ktorý jej udeľuje právo na opätovné získanie fixného počtu vlastných majetkových nástrojov výmenou za doručenie peňažnej hotovosti alebo iného finančného nástroja nie je finančným majetkom jednotky. Miesto toho sa akákoľvek úhrada zaplatená za takúto zmluvu zráža z vlastného imania.

Derivátové finančné nástroje

- AG15. Finančné nástroje obsahujú prvotné nástroje, ako sú pohľadávky, záväzky a majetkové nástroje, a tiež derivátové finančné nástroje, ako sú finančné opcie, futures a forwardy, úrokové swapy, a menové swapy. Derivátové finančné nástroje spĺňajú definíciu finančného nástroja a teda spadajú do pôsobnosti tohto štandardu.

- AG16. Derivátové finančné nástroje vytvárajú práva a povinnosti, ktoré majú vplyv na prevod jedného alebo viacerých finančných rizík medzi zmluvnými stranami daného nástroja, odvodeného od základného finančného nástroja. Pri vzniku dávajú derivátové finančné nástroje jednej zmluvnej strane zmluvné právo na výmenu finančného majetku alebo finančných záväzkov s inou zmluvnou stranou podľa podmienok, ktoré sú potenciálne priaznivé, alebo zmluvnú povinnosť na výmenu finančného majetku alebo finančného záväzku s inou zmluvnou stranou za podmienok, ktoré sú potenciálne nepriaznivé. Vo všeobecnosti (*) derivátové nástroje neústia do prevodu základného finančného nástroja na začiatku zmluvy, a takýto prevod sa neuskutočňuje nevyhnutne pri splatnosti zmluvy. Niektoré nástroje stelesňujú aj právo aj povinnosť uskutočniť výmenu. Keďže podmienky výmeny sú stanovené pri vzniku derivátových finančných nástrojov, tieto podmienky sa môžu stať buď priaznivými alebo nepriaznivými podľa toho, ako sa menia ceny na finančných trhoch.

- AG17. Predajná alebo kúpna opcia na výmenu finančného majetku alebo finančných záväzkov (t.j. finančných nástrojov iných, než sú vlastné majetkové nástroje jednotky) dáva držiteľovi právo obdržať potenciálne budúce ekonomické úžitky, spojené so zmenami v reálnej hodnote finančného nástroja, prináležiaceho zmluve. Naopak, upisovateľ opcie predpokladá, že povinnosť predchádza potenciálnym budúcim ekonomickým úžitkom, alebo prináša potenciálne straty z ekonomických úžitkov, spojené so zmenami v reálnej hodnote finančného nástroja, prináležiaceho zmluve. Zmluvné právo držiteľa, a povinnosť upisovateľa, spĺňa definíciu finančného majetku a následne finančného záväzku. Finančný nástroj prináležiaci opčnej zmluve môže byť finančným majetkom, vrátane akcií v iných jednotkách a úročených nástrojov. Opcia môže vyžadovať, aby upisovateľ radšej vydal dlhový nástroj ako previedol finančný majetok, avšak nástroj, prináležiaci opcii, by stále tvoril finančný majetok pre držiteľa, ak by opcia bola uskutočnená. Právo držiteľa opcie na výmenu majetku za potenciálne priaznivých podmienok, a povinnosť upisovateľa na výmenu finančného majetku za potenciálne nepriaznivých podmienok, sú odlišné od súvisiaceho finančného majetku, ktorý má byť vymenený na základe uskutočnenia opcie. Charakter práva držiteľa a povinnosti upisovateľa nie je ovplyvnená pravdepodobnosťou, že opcia bude uskutočnená.

- AG18. Iným príkladom derivátového finančného nástroja je forwardová zmluva, ktorá sa má vyrovnáť v priebehu šiestich mesiacov a v rámci ktorej sa jedna strana (kupujúci) zaviazuje dodať 1 000 000 CU peňažnej hotovosti výmenou za vládne dlhopisy s fixnou sadzbou v nominálnej hodnote 1 000 000 CU, a druhá strana (predávajúci) sa zaviazuje dodať vládne dlhopisy s fixnou sadzbou v nominálnej hodnote 1 000 000 CU výmenou za peňažnú hotovosť v sume 1 000 000 CU. Počas šiestich mesiacov majú obe strany zmluvné právo a zmluvnú povinnosť výmeny finančných nástrojov. Ak trhová cena štátnych obligácií narastie nad 1 000 000 CU, podmienky sa stanú priaznivé pre nákupcu a nepriaznivé pre predajcu; ak trhová cena klesne pod 1 000 000, vplyv bude opačný. Nákupca má aj zmluvné právo (finančný majetok), podobné právu podľa držanej kúpnej opcie, a zmluvnú povinnosť (finančný záväzok) podobnú povinnosti podľa upísanej predajnej opcie; predajca má zmluvné právo (finančný majetok) podobné právu podľa držanej predajnej opcie, a zmluvnú povinnosť (finančný záväzok) podobnú povinnosti podľa upísanej kúpnej opcie. Ako pri opciách, tieto zmluvné práva a povinnosti vytvárajú finančný majetok a finančné záväzky samostatne a odlišne od prvotných finančných nástrojov (obligácie a peniaze v hotovosti, ktoré sa budú vymieňať). Obe strany forwardovej zmluvy majú povinnosť realizácie v dohodnutom čase, zatiaľ čo realizácia v rámci opčnej zmluvy sa uskutoční len vtedy, ak si ju zvolí držiteľ opcie.

(*) Ide o pravdivé tvrdenie pri väčšine derivátových nástrojov (neplatí to však pri všetkých derivátových nástrojoch) – napríklad pri menových úrokových swapoch dochádza k výmene istiny na počiatku transakcie (a k jej opätovnej výmene pri splatnosti transakcie).

IAS 32

AG19. Mnoho ďalších typov derivátových nástrojov stelesňuje právo alebo povinnosť uskutočniť budúcu výmenu, vrátane úrokových a menových swapov, maximálnych, rozpätia a minimálnych hraníc úrokovej miery, úverových záväzkov, krátkodobých pôžičiek a akreditívov. Zmluva o úrokovom swape môže byť považovaná za variant forwardovej zmluvy, v ktorej zmluvné strany súhlasia uskutočniť sériu budúcich výmen súm peňažnej hotovosti, pričom jedna suma je kalkulovaná podľa pohyblivej úrokovej miery a druhá podľa fixnej úrokovej miery. Futures zmluvy sú ďalším variantom forwardových zmlúv odlišujúce sa primárne v tom, že zmluvy sú štandardizované a obchodovateľné pri výmene.

Zmluvy na nákup alebo predaj nefinančných položiek (odseky 8 - 10)

AG20. Zmluvy na nákup alebo predaj nefinančných položiek nespĺňajú ustanovenia definície finančného nástroja, nakoľko zmluvné právo jednej strany na príjem nefinančného majetku alebo služby a zodpovedajúca povinnosť druhej strany neustanovujú aktuálne právo alebo povinnosť žiadnej strane prijať, dodať alebo vymeniť finančný majetok. Napríklad zmluvy, ktorých vyrovnanie nastane len dodaním nefinančnej položky (napríklad opčné, futures alebo forwardové zmluvy týkajúce sa striebra) nie sú finančnými nástrojmi. Mnohé komoditné zmluvy sú tohto typu. Niektoré sú štandardizované formou a obchodovateľné na organizovanom trhu v podstate tým istým spôsobom ako niektoré derivátové finančné nástroje. Napríklad komoditná futures zmluva môže byť okamžite kúpená a predaná za peniaze v hotovosti, pretože je v zozname pre obchodovanie a môže meniť vlastníka mnohokrát. Avšak, zmluvné strany, kupujúce a predávajúce zmluvu, obchodujú v konečnom dôsledku so základnou komoditou. Schopnosť kúpiť alebo predať komoditnú zmluvu za peniaze v hotovosti, ľahkosť, s ktorou môže byť kúpená alebo predaná, a možnosť jednaní o peňažnom vyrovnaní povinnosti prijať alebo dodať komoditu, nemenia základný charakter zmluvy takým spôsobom, ktorý vytvára finančný nástroj. Bez ohľadu na vyššie uvedené, niektoré zmluvy na nákup alebo predaj nefinančných položiek, ktoré možno vyrovnať netto alebo výmenou finančných nástrojov, alebo v rámci ktorých je nefinančnú položku okamžite možné skonvertovať na peňažnú hotovosť, spadajú pod ustanovenia tohto štandardu tak, ako keby boli finančnými nástrojmi (pozri odsek 8).

AG21. Zmluva, ktorá zahŕňa príjem alebo dodávku fyzického majetku, nedáva podnet ku vzniku finančného majetku jednej zmluvnej strany a finančného záväzku druhej zmluvnej strany s výnimkou prípadu, kedy každá zodpovedajúca platba je odložená za obdobie, ku ktorému je fyzický majetok prevedený. Toto je v prípade nákupu alebo predaja tovaru na základe obchodného úveru.

AG22. Niektoré zmluvy sú spojené s komoditami, avšak neobsahujú vyrovnanie prostredníctvom fyzického príjmu alebo dodávky komodity. Konkretizujú vyrovnanie skôr prostredníctvom peňažných platieb, ktoré sú stanovené podľa predpisu v zmluve, ako prostredníctvom platieb fixných súm. Napríklad istina obligácie môže byť prepočítaná uplatnením trhovej ceny ropy, prevládajúcej pri splatnosti obligácie, k stálemu množstvu ropy. Istina je indexovaná podľa ceny komodity, avšak je vyrovnaná jedine peniazmi v hotovosti. Takáto zmluva predstavuje finančný nástroj.

AG23. Definícia finančného nástroja obsahuje tiež zmluvu, ktorá dáva podnet na vznik nefinančného majetku alebo záväzku dodatočne k finančnému majetku alebo záväzku. Takéto finančné nástroje často poskytujú jednej zmluvnej strane možnosť výmeny finančného majetku za nefinančný majetok. Napríklad obligácia spojená s ropou môže poskytovať držiteľovi právo prijať prúd stálych pravidelných splátok úrokov a stálu sumu peňažnej hotovosti k dátumu splatnosti, s možnosťou výmeny istiny za fixné množstvo ropy. Vhodnosť uskutočnenia tejto opcie sa bude meniť v čase na základe reálnej hodnoty ropy vo vzťahu k výmennému pomeru peňažnej hotovosti za ropu (výmenná cena), ktorá patrí obligácii. Zámer držiteľa obligácie ohľadom uskutočnenia opcie neovplyvňuje podstatu zložky majetku. Finančný majetok držiteľa a finančný záväzok vydavateľa tvoria z obligácie finančný nástroj, bez ohľadu na ostatné typy majetku a záväzkov, ktoré sú tiež vytvárané.

AG24. Hoci tento štandard nebol vyvinutý pre uplatňovanie na komoditné alebo ostatné zmluvy, ktoré nespĺňajú definíciu finančného nástroja alebo spadajú pod pôsobnosť odseku 8, jednotky môžu zvážiť, či je vhodné použiť relevantné časti štandardov, týkajúcich sa zverejnenia, na takéto zmluvy.

Závazky a vlastné imanie (odseky 15 - 27)

Žiadna zmluvná povinnosť dodať peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok (odseky 17 – 20)

AG25. Preferenčné (alebo prioritné) akcie môžu byť vydávané s rôznymi právami. Pri stanovení, či je preferenčná akcia finančným záväzkom alebo majetkovým nástrojom emitent hodnotí konkrétne práva, pripojené k danej akcii za účelom stanovenia, či akcia vykazuje základné charakteristiky finančného záväzku. Napríklad preferenčná akcia, ktorá umožňuje spätné odkúpenie ku konkrétnemu dátumu alebo podľa výberu držiteľa obsahuje finančný záväzok, nakoľko vydavateľ má povinnosť previesť finančný majetok držiteľovi akcie. Neschopnosť vydavateľa splniť povinnosť spätného odkúpenia preferenčnej akcie, ak je to zmluvne vyžadované, či už v dôsledku nedostatku zdrojov, zákonného obmedzenia alebo nedostatočného zisku alebo rezerv neruší ustanovenú povinnosť. Možnosť vydavateľa znovu odkúpiť akcie za peňažnú hotovosť nespĺňa definíciu finančného záväzku, pretože vydavateľ nemá súčasne povinnosť previesť finančný majetok na akcionárov. V takomto prípade možnosť spätného odkúpenia závisí výlučne od emitenta. Povinnosť však môže vzniknúť, ak vydavateľ akcií uplatní svoje rozhodnutie, väčšinou formálnym oznámením akcionárom pri zámere znovu odkúpiť akcie.

AG26. Ak sa preferenčné akcie nedajú spätné odkúpiť, príslušná klasifikácia sa určuje ostatnými právami k akciám pripojenými. Klasifikácia vychádza zo zhodnotenia podstaty zmluvných ustanovení a definícií finančného záväzku a majetkového nástroja. Ak distribúcie držiteľom preferenčných akcií, či už kumulatívnych alebo nekumulatívnych, sú uskutočňované podľa rozhodnutia vydavateľa, akcie sú majetkovými nástrojmi. Na klasifikáciu preferenčnej akcie ako majetkového nástroja alebo finančného záväzku nemá vplyv napríklad:

- (a) história realizácie distribúcií;
 - (b) zámer v budúcnosti realizovať distribúcie;
 - (c) možný negatívny dopad na cenu bežných akcií emitenta v prípade, ak sa distribúcie neuskutočnia (v dôsledku obmedzení vzťahujúcich sa na platbu dividend z bežných akcií, ak sa dividendy neplatia z preferenčných akcií);
 - (d) suma rezerv emitenta;
 - (e) očakávania emitenta týkajúce sa zisku alebo straty za dané obdobie;
- alebo
- (f) schopnosť alebo neschopnosť emitenta ovplyvňovať výšku jeho zisku alebo straty v danom období.

Úhrada vlastnými majetkovými nástrojmi jednotky (odseky 21 – 24)

AG27. Nasledujúce príklady uvádzajú spôsob, akým klasifikovať rozličné typy zmlúv o vlastných majetkových nástrojoch jednotky:

- (a) Zmluva, ktorej vyrovnanie jednotka realizuje príjmom alebo dodaním fixného množstva jeho vlastných akcií za žiadne budúce úhrady, alebo výmena fixného množstva jeho vlastných akcií za fixnú sumu peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku je majetkovým nástrojom. V súvislosti s vyššie uvedeným sa akákoľvek prijatá alebo zaplatená úhrada priamo pripočíta alebo odpočíta z vlastného imania. Ako príklad môže slúžiť emitovaná opcia na akcie, ktorá protistrane udeľuje právo na nákup fixného počtu akcií jednotky za fixnú sumu peňažnej hotovosti. Ak však zmluva vyžaduje od jednotky nakúpiť (spätné odkúpiť) svoje vlastné akcie za peňažnú hotovosť alebo za iný finančný majetok k pevne stanovenému alebo určiteľnému dátumu na požiadanie, jednotka taktiež vykazuje finančný záväzok za aktuálnu hodnotu sumy spätného odkúpenia. Ďalším príkladom je povinnosť jednotky v rámci forwardovej zmluvy spätné nakúpiť fixný počet vlastných akcií za fixnú sumu peňažnej hotovosti.

IAS 32

- (b) Povinnosť jednotky kúpiť svoje vlastné akcie za peňažnú hotovosť dáva podnet na vznik finančného záväzku za súčasnú hodnotu sumy spätného odkúpenia aj napriek tomu, že počet akcií, ktoré jednotka musí späťne odkúpiť nie je fixný alebo povinnosť je podmienená vo vzťahu k protistrane realizujúcej právo na späťne odkúpenie. Ako príklad podmieneného záväzku môže slúžiť emitovaná opcia, ktorá od jednotky vyžaduje späťne odkúpenie jeho vlastných akcií za peňažnú hotovosť v prípade, ak protistrana opciu realizuje.
- (c) Zmluva, ktorej vyrovnanie sa uskutoční peňažnou hotovosťou alebo iným finančným majetkom je finančným majetkom alebo finančným záväzkom aj napriek tomu, že suma peňažnej hotovosti alebo iného finančného majetku, ktorá sa má prijať alebo dodať vychádza z trhovej ceny vlastného imania jednotky. Ďalším príkladom je čisté peňažné vyrovnanie opcie na akcie.
- (d) Zmluva, ktorej vyrovnanie sa uskutoční formou premenlivého počtu vlastných akcií jednotky, ktorých hodnota sa rovná fixnej sume alebo sume vychádzajúcej zo zmien súvisiacej premenlivej veličiny (napr. cena komodity) je finančným majetkom alebo finančným záväzkom. Príkladom vypísanej opcie na nákup zlata, ktorá – ak sa realizuje – sa netto vyrovná prostredníctvom vlastných nástrojov jednotky a to dodaním takého počtu uvedených nástrojov, ktorého suma sa rovná hodnote opčnej zmluvy. Takáto zmluva je finančným majetkom alebo finančným záväzkom aj napriek tomu, že súvisiaca premenlivá veličina predstavuje cenu vlastných akcií jednotky a nie cenu zlata. Podobne aj zmluva, ktorej vyrovnanie sa uskutoční prostredníctvom fixného počtu vlastných akcií jednotky, avšak práva priradené k týmto akciám sa budú meniť tak, že hodnota vyrovnania sa bude rovnáť fixnej sume alebo sume vychádzajúcej zo zmien súvisiacej premenlivej veličiny, predstavuje finančný majetok alebo finančný záväzok.

Rezervy na podmienené vyrovnanie (odsek 25)

AG28. Odsek 25 vyžaduje, aby v prípade, že časť rezervy na podmienené vyrovnanie, ktorá by mohla vyžadovať vyrovnanie v peňažnej hotovosti alebo iným finančným majetkom (alebo iným spôsobom, ktorý by vyústil do zaradenia nástroja do kategórie finančných záväzkov) nie je originálna, rezerva na vyrovnanie nemá vplyv na klasifikáciu finančného nástroja. Preto zmluva, ktorá vyžaduje úhradu v peňažnej hotovosti alebo prostredníctvom premenlivého počtu vlastných akcií jednotky výlučne v prípade, ktorého existencia je mimoriadne zriedkavá, veľmi neprirodzená a nepravdepodobná, je majetkovým nástrojom. Podobne – úhrade formou fixného počtu vlastných akcií jednotky možno zmluvne predísť v rámci okolností, na ktoré jednotka nemá vplyv, avšak ak neexistuje skutočná možnosť vzniku takýchto okolností, je vhodné realizovať klasifikáciu ako majetkového nástroja.

Riešenie v konsolidovaných účtovných závierkach

AG29. V konsolidovaných finančných závierkach jednotka prezentuje minoritné podiely — t.j. podiely iných strán v rámci vlastného imania a výnosov jeho dcérskych podnikov — v súlade s IAS 1 *Prezentácia účtovných závierok* a IAS 27 *Konsolidované a individuálne účtovné závierky*. Pri klasifikácii finančného nástroja (alebo jeho komponentu) v rámci konsolidovanej účtovnej závierky jednotka zvaží všetky podmienky, dohodnuté medzi členmi skupiny a držiteľmi nástroja za účelom stanovenia, či skupina ako celok má povinnosť doručiť peňažnú hotovosť alebo iný finančný majetok vo vzťahu k nástroju alebo ho vyrovnáť spôsobom, ktorý ústi do klasifikácie záväzku. Ak dcérska spoločnosť v rámci skupiny emituje finančný nástroj a materský alebo iná jednotka v skupine priamo dohodne dodatočné podmienky s držiteľmi nástroja (napr. záruka), skupina nemá možnosť voľby medzi distribúciami alebo spätným odkúpením. Aj keď dcérska spoločnosť môže vhodne klasifikovať nástroj bez ohľadu na tieto dodatočné podmienky v rámci jej individuálnej účtovnej závierky, vplyv iných zmlúv medzi členmi skupiny a držiteľmi nástroja sa berie na zreteľ za účelom uistenia sa, že konsolidovaná účtovná závierka odráža zmluvy a transakcie, do ktorých vstúpila skupina ako celok. Ak existuje takáto povinnosť alebo rezerva na vyrovnanie, nástroj (alebo jeho komponent v prípade, že spadá pod povinnosť) sa klasifikuje ako finančný záväzok v konsolidovanej účtovnej závierke.

Zložené finančné nástroje (odseky 28 – 32)

AG30. Odsek 28 sa uplatňuje len na emitentov nederivátových zložených finančných nástrojov. Odsek 28 sa nezaobera zloženými finančnými nástrojmi z pohľadu ich držiteľov. IAS 39 sa zaoberá oddelením vložených derivátov z pohľadu držiteľov zložených finančných nástrojov, ktoré obsahujú dlhové črty a črty vlastného imania.

AG31. Bežnou formou zloženého finančného nástroja je dlhový cenný papier s vloženou konverznou opciou, ako je napríklad obligácia konvertibilná na bežné akcie vydavateľa a bez akýchkoľvek iných vložených derivátových čít. Odsek 28 tohto štandardu vyžaduje od vydavateľa takéhoto finančného nástroja prezentovať prvky záväzkov a vlastného imania osobitne v súvahe nasledovne:

- (a) Povinnosť vydavateľa vykonávať plánované splátky úrokov a istiny tvorí finančný záväzok, ktorý existuje dovtedy, kým nie je nástroj konvertovaný. Pri prvotnom vykázaní je reálnou hodnotou prvku záväzku súčasná hodnota zmluvne stanoveného prúdu budúcich peňažných tokov, diskontovaných úrokovou mierou, platnou na trhu v danom čase pre nástroje porovnateľného úverového stavu a poskytujúce v podstate tie isté peňažné toky a za tých istých podmienok, avšak bez konverznej opcie.
- (b) Majetkový nástroj je vložená možnosť opcie záväzku do vlastného imania vydavateľa. Reálna hodnota opcie je zostavená z jej časovej hodnoty a jej vnútornej hodnoty, ak existuje. Táto opcia má hodnotu pri prvotnom vykázaní aj napriek tomu, že je mimo peňazí.

AG32. Pri konverzii konvertibilného nástroja pri splatnosti jednotka ukončí vykazovanie záväzkového komponentu a vykáže ho ako vlastné imanie. Pôvodný komponent vlastného imania sa bude aj naďalej posudzovať ako vlastné imanie (aj keď sa mohol previesť z jedného položkového riadka v rámci vlastného imania do iného). Pri konverzii v deň splatnosti nevzniká žiadny zisk a ani strata.

AG33. Ak jednotka zruší konvertibilný nástroj pred splatnosťou prostredníctvom predčasného spätného odkúpenia alebo opätovného nakúpenia, v rámci ktorého nedôjde k zmene pôvodných konverzných privilégií, jednotka priradí zaplatenú úhradu a všetky transakčné náklady za opätovné alebo spätné odkúpenie na záväzkový komponent a komponent vlastného imania v deň uskutočnenia transakcie. Metóda používaná pri alokácii zaplatenej úhrady a transakčných nákladov na separátne komponenty je konzistentná s metódou, používanou pri pôvodnej alokácii prostriedkov prijatých jednotkou pri emisii konvertibilného nástroja v prospech separátnych komponentov v súlade s odsekmi 28 – 32.

AG34. Po uskutočnení alokácie úhrady sa akýkoľvek výsledný zisk alebo strata rieši v súlade s účtovnými zásadami použitými na predmetný nástroj nasledovne:

- (a) suma zisku alebo straty týkajúca sa záväzkového komponentu sa vykazuje v zisku alebo strate;

a

- (b) suma úhrady týkajúca sa komponentu vlastného imania sa vykazuje vo vlastnom imaní.

AG35. Jednotka môže zmeniť podmienky konvertibilného nástroja tak, aby bolo možné realizovať predčasnú konverziu, napríklad formou ponuky priaznivejšieho pomeru konverzie alebo zaplatením ďalšej dodatočnej úhrady v prípade konverzie pred stanoveným dátumom. Rozdiel – k dátumu zmeny podmienok – medzi reálnou hodnotou úhrady, ktorú držiteľ prijme pri konverzii nástroja v rámci revidovaných podmienok a reálnou hodnotou, ktorú by držiteľ nástroja obdržal v prípade, ak by nedošlo ku zmenám pôvodných podmienok, sa vykazuje ako strata v rámci zisku alebo straty.

Vlastné akcie (odseky 33 a 34)

AG36. Vlastné majetkové nástroje jednotky sa nevykazujú ako finančný majetok bez ohľadu na dôvod ich spätného získania. Odsek 33 vyžaduje, aby jednotka, ktorá spätné získala svoje vlastné majetkové nástroje, zrazila tieto majetkové nástroje z vlastného imania. Ak má však jednotka v držbe svoje vlastné imanie v mene iných osôb, napr. v prípade finančnej inštitúcie majúcej v držbe svoje vlastné imanie v mene klienta, došlo k vytvoreniu zastupovania tretej strany a výsledkom je, že sa takáto držba nezahŕňa do súvahy jednotky.

IAS 32

Úrok, dividendy, straty a zisky (odseky 35 – 41)

AG37. Nasledujúci príklad ilustruje uplatnenie odseku 35 na zložený finančný nástroj. Predpokladajme, že nekumulatívna prioritná akcia sa musí za päť rokov povinne späť odkúpiť za peňažnú hotovosť, avšak dividendy sú v závislosti od voľby jednotky splatné pred dátumom spätného odkúpenia. Takýto finančný nástroj predstavuje zložený finančný nástroj, pričom záväzkový komponent predstavuje aktuálnu hodnotu sumy spätného odkúpenia. Rozvedenie diskontu tohto komponentu sa vykazuje v zisku alebo strate a klasifikuje sa ako úrokový náklad. Akékoľvek zaplatené dividendy súvisia s komponentom vlastného imania a teda sa vykazujú ako rozdelenie zisku alebo straty. Podobné riešenie by sa uplatňovalo v prípade, ak by spätné odkúpenie nebolo povinné, ale záviselo by od rozhodnutia držiteľa, alebo ak by akcia bola povinne konvertovateľná do formy premenlivého počtu akcií, ktorých hodnota by sa rovnala fixnej sume alebo sume, vychádzajúcej zo zmien súvisiacej premenlivej veličiny (napr. komodity). Ak sa však k sume spätného odkúpenia prirátajú všetky nevyplatené dividendy, celý nástroj predstavuje záväzok. V takomto prípade sa všetky dividendy klasifikujú ako úrokový náklad.

Kompenzácia finančného majetku a finančného záväzku (odseky 42 – 50)

AG38. Za účelom kompenzácie finančného majetku a finančných záväzkov musí jednotka disponovať aktuálne vykonateľným právom na kompenzáciu vykázaných súm. Jednotka môže disponovať podmieneným právom na kompenzáciu vykázaných súm, napríklad v rámci hlavnej rámcovej dohody alebo v niektorých formách nenávratného dlhu, avšak vykonateľnosť takýchto práv nastane v dôsledku určitej budúcej udalosti, napríklad v prípade zlyhania protistrany. Takáto zmluva teda nespĺňa podmienky pre kompenzáciu.

AG39. Tento štandard neponúka špeciálne riešenie pre tzv. „zložené nástroje“, ktoré sú zoskupeniami samostatných finančných nástrojov, nadobudnutých a držaných kvôli napodobeniu charakteristík iného nástroja. Napríklad dlhodobý úver s pohyblivou mierou, kombinovaný s úrokovým swapom, ktorý obsahuje príjem pohyblivých splátok a tvorbu stálych platieb, syntetizuje dlhodobý úver s fixnou sadzbou. Každý samostatný prvok „zloženého nástroja“ predstavuje zmluvné právo alebo povinnosť so svojimi vlastnými termínmi a podmienkami, a každý môže byť prevedený alebo vyrovnaný samostatne. Každý finančný nástroj je vystavený rizikám, ktoré sa môžu odlišovať od rizík, ktorým sú vystavené ostatné prvky. Podľa toho – ak jeden nástroj „zloženého nástroja“ je majetkom a iný je záväzkom, ich kompenzácia a prezentácia v súvahe jednotky na základe výslednej hodnoty sa nevykoná dovtedy, kým nespĺnia kritériá pre kompenzáciu uvedené v odseku 42. Zverejnenia sa poskytujú o významných podmienkach každého finančného nástroja, aj keď jednotka môže okrem toho označiť charakter vzťahu medzi jednotlivými nástrojmi (pozri odsek 65).

Zverejňovanie

Finančný majetok a finančné záväzky v reálnej hodnote v zisku alebo strate (odsek 94(f))

AG40. Ak jednotka označí finančný záväzok v reálnej hodnote v zisku alebo strate, je žiaduce zverejniť sumu zmeny v reálnej hodnote záväzku, ktorá nesúvisí so zmenami základnej úrokovej sadzby (napr. LIBOR). Pokiaľ ide o záväzok, ktorého reálna hodnota sa stanovila na základe dodržanej trhovej ceny, túto sumu možno odhadnúť nasledovne:

- (a) Jednotka najskôr vypočíta vnútornú mieru návratnosti záväzku na začiatku obdobia pomocou dodržanej trhovej ceny záväzku a zmluvný peňažný tok záväzku na začiatku daného obdobia. Z tejto miery návratnosti odpočíta na začiatku daného obdobia základnú úrokovú sadzbu, čím dostane špecifický nástrojový komponent vnútornej miery návratnosti.
- (b) Jednotka ďalej vypočíta aktuálnu hodnotu záväzku použitím zmluvných peňažných tokov záväzku na začiatku daného obdobia a diskontnú sadzbu rovnajúcu sa sume základnej úrokovej sadzby na konci obdobia a špecifický nástrojový komponent vnútornej miery návratnosti na začiatku obdobia – v súlade s bodom (a).

- (c) Suma stanovená v bode (b) sa následne zníži o peňažnú hotovosť zaplatenú v súvislosti so záväzkom počas daného obdobia a zvýši sa v dôsledku reagovania na zvýšenie reálnej hodnoty, ku ktorému došlo v dôsledku toho, že zmluvné peňažné toky sa nachádzajú o jedno obdobie bližšie k ich dátumu splatnosti.
 - (d) Rozdiel medzi dodržanou trhovou cenou záväzku na konci obdobia a sumou stanovenou v bode (c) predstavuje zmenu reálnej hodnoty, ktorá nesúvisí so zmenou základnej úrokovej sadzby. Výsledkom je suma, ktorá sa musí zverejniť.
-